

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 21 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.

4. számon heti sorozat 20 fill.
Minden közzétételre 18 fill.

Nyitási díj 10 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, február 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A gyermekkorház. Irta: Dr. Leitner E.
- Aszfalt vagy beton?
- Trafik a politikában.
- A kerületi betegsegélyző palotája.
- Megőlte a nagybátyját.
- Hunyadi csendélet.
- Tanácskozás téliakabátban.
- Körkérdés egy választásról.
- A tébolydába hurcolt ügyvéd.
- Schönbergerné apróbb ügyei.
- Gyilkos gimnazista.
- Ötszáz utas életveszélyben.
- Tárca: Déryné csókja.

A gyermekkorház.

Arad, február 12.

Aradváros törvényhatósági bizottsága holnap harmadikban tárgyalja az Aradon létesítendő gyermekkorház ügyét. Két ízben már elvben megszavazta a Fehér Kereszt gyermekvédő-egyesület kérvényezett telket, de végleges megszavazása ezen telkeknek, az utolsó alkalommal felmerült halasztó indítvány folytán, még máig sem ejtett meg.

A helyzet azonban tisztázódott teljesen; a törvényhatósági bizottság holnapi ülésén véglegesen dönt az a kérdés felett, vajjon lesz-e Aradon gyermekkorház, vagy sem, illetőleg: hogy hozzájárul-e a törvényhatóság egy ingyen telek adományozásával az Aradon építendő gyermekkorház létesítéséhez?

A helyzet tisztán áll ma már mindenki előtt; a nemeslelkű adományozó család 60.000 koronás alapítványát tisztán gyermekkorház létesítésére adja.

A Fehér Kereszt gyermekvédő egyesület ezen építéshez hozzájárul azzal, hogy felszereli és fentartja a kórházat saját erejéből akkor, de csak is akkor, ha a várostól a kért telket ingyen megkapja.

Az egyesület két évig keresett telket, míg végre a hatóság vezetőinek közvetítése mellett legalkalmasabbnak találta a vágóhid utcai telket, mely a célnak teljesen megfelel, közlekedési szempontból ideálisan jó, a város szélén van, nem veszélyeztet semmit, és semminemű veszélynek ott kitéve nincsen, és mégis közel van a legszegényebb néposztály által lakott városrészekhez. Ezen telket a rendőrség és építészeti hivatal jónak, az orvosi hivatal és a városi közegészségi bizottság megfelelőnek találta, tehát minden kellék együtt van; és kórház hasonló körülmények között gyorsan fel is épülne mindenütt, — csak Aradon nem.

Es ez — a mi bajunk; ez akadályozott meg már nálunk sok üdvös gondolatot és létesítést, — mert sohasem elégszünk meg a nyerendő jóval, hanem keresünk számtalan aggályok erőszakos támasztásával jobbat, és elszalasztjuk a teljesen megfelelő jó és hasznos intézményt. Így vagyunk ma a gyermekkorházzal is. Van pénz az építésre, van egyesület, mely fentartja, csak egy kis telket kérünk — és ime! ismét előkerülnek az aggályok. A városi előértekezleten hallottuk az aggályok sorozatát; egyik sem lényeges, mind megdönthető, de azért ellenzőknek kell lenni.

Azt, hogy gyermekkorházra szükség-

günk van; azt, hogy egy jól vezetett és ambulanciával, csecsemő tápkonyhával összekötött kórház a szegény népre áldás, a gyermekhalálozás kisebbitésére üdvösebb befolyással lesz: ma már senki sem vonja kétségbe. Az adományozandó telek ellenzői azt hangsúlyozzák azonban, hogy az ilyen kórház veszélyezteti a szomszédságot, továbbá, hogy talaja rossz, szemetes.

E két pontra akarom röviden felsorolni megjegyzéseimet.

Minden kórháznak első célja a beteget a külvilágtól elzárni (t. i. a fertőző osztályon.) Már maga az építkezés ugy történik, hogy azon osztály a kórház többi részeivel abszolúte nem érintkezik, a rágalg továbbhurcolása ki van zárva, és így magyarázható meg, hogy minden városban, nemcsak nálunk, de külföldön is a város kellő közepében, a leglakottabb utcákban vannak kórházak és onnan fertőzés ki nem terjed. Ez tény, erről mindenki meggyőződhetik, akár városunkban, akár bármely más városban. Hallotta-e már valaki Aradon, hogy a Varjasay József utcában több fertőző beteg volna, mint más utcában? Holott ott a megyei közkórház évtizedek óta nagy fertőző osztályal van egybekötve.

A második és állítólag fontos ellenargumentum a talaj szemetes volta. Már bocsánat, ott, ahol csatornázás és vízvezeték van, ahol egy izoláló réteggel a talajt az épülettől teljesen el lehet zárni, ott a talajra egyáltalán nincs szükség, onnan nem hoznak fel semmit, és így az

Déryné csókja.

A múlt héten mutatta be a Vigszínház *Herczeg Ferenc Déryné ifiasszony* című vígjátékát, melynek poézise, finomságai, lehelletszerű hangulatai az egész közönséget elragadták. Érdekesnek tartjuk bemutatni egy részletet a Herczeg forrásművéből, a magyar irodalom egyik legértékesebb relikviájából, a *Déryné naplójá*-ból. Még pedig azt a részt, mely a bájos színésznőnek Csáky gróffal, tehát a szordai bemutató hőisével való barátságáról mond el egy derűs és mulatságos epizódot.

Gróf Theodor a legkedvesebb ember volt a világon, de ő mindig szeretett játszani, tréfálni és mindig bibirkélt az emberen. Én neki igen szép házi sapkát készítettem, de ez valóságos szépség volt! Midőn egészen elkészült, száz forintba becsülte a sapkakészítő, aki kibélelte finom fehér bőrrel. Ez igen-igen vékony, égszínké, és fehér selyemből horgolva igen kicsi horgolótűvel, ezüstfonálból volt horgolva és veres, exotisch virágok, de a közepén, melyet egy különös szépségű guirland kerített körül, mintegy négy ujjnyi szélességű, csupa ezüstfonálból volt horgolva és veres, exotisch virágok levelei aranyfonálból voltak belehorgolva, de az oly gyönyörű színvegyület volt, hogy az ember szeme ki nem vehette, hogy kézimunka-e vagy valami szép festés. Alig lehetett a szemet levenni róla, ha az ember megnézte. Egy egész évig készítettem! De volt ki-

nom, míg elkészült. Ha eljött délután, én munkám mellett ültem. „Én nem ülhetek így, ha maga dolgozik. Nekem magán babrálni kell. A vállára teszem a kezem”. „Hiszen édes! ugy nem dolgozhatom?” „Ugy hát lebontom a haját és aztán ismét megcsinálom”. Elővette a fejemet, a fonadékokat mind leeresztette, összevissza csókolta. Nekem igen szép, sűrű hajam volt és egyforma. Egy szál olyan, mint a másik és ezt megint fölűzdélte. Oly könnyen járt a keze a fejemen s mindig mondta: „Lásza Drintsi, már csak ez egyedül is meggyőzheti magát, hogy mennyire szeretem. Nincs nő a világon, kinek a haját megcsókolnám! és a maga fejét úgy szeretem, hogy mindig csókolnám”. Azon pár év alatt, melyek lefolytak ismeretségünk óta, mindig melegebb vonzalommal viseltetett erántam.

Ezen a télen némi megpróbáltatásoknak voltam kitéve. A gróftól már csufolni, vagy hogy is vegyem ki, faggatni kezdték barátai és férfitestvérei, hogy még mindig, miként mondták, hűségesen nekem udvarol. „Hiszen az unalmas dolog! mondták neki. Évekig egy nő körül udvarolni!” „Hát, ki mondja nektek, hogy én Dérynének udvarlok?? Én nem!” (Mert mondtam neki sokszor, hogy akármennyit faggatják, csak mindig tagadja.) Egyszer a lovardába gyűltek össze a katonatisztek, az ifju grófok s más „hirneves udvarlók” az uri rend közül s gróf Csákyt ismét elő fogták faggatni. „De azt csak nem tagadod, hogy oda jársz?” mondták. „Oh! azt nem, sőt sokszor járok oda,

hiszen én jó ismerőse vagyok és nagy tiszteletben tartom. Ő érdemes nő.” De csak végre szeretnéd, ha más udvarolna Dérynének?” „Én? Én mitse gondolnék vele.” „Nem bizony mondták Knezsik ur, mert oly biztos Dérynébe gróf Theodor, mint a nap az égbe.” Erre mind hangosan kezdtek kacagni. „Színésznő!” mondták a tisztiek, aztán „biztos.” „Már abba igazat mond Knezsik, mondták néhányan, Déryné hozzáférhetetlen, ha valakit szeret.” „Pah! pah! mondták a tisztiek. Terjesszenek csak eleibe egy szép, pár száz forintos ékszer, nincs egy színésznő is, akit meg nem ejthet.” Azt mondja egy másik közülök: „Nem biz azt, még csak egy csókot se kap.” Erre Bártzy Gábor, igen gazdag s nagy arszlán, kit látásból s néhanéha egy két szó-társalgásból is ismertem, fölszóla: „Én elmegyek s mindjárt próbát teszek nála, de igérjétek meg, hogy addig Theodort zárva tartjátok s ki nem eresztitek egy percre se, míg elé nem jövök.”

Délelőtt volt, egyedül ültem a szobámban. Kopognak: Szabad! Ki lép be hozzám? Bártzy Gábor. Én egész vidáman fölkelek, meghajtom magam s bámulva, mosolyogva kérdezem (alig üdvözölhetett): „Mi véletlenül köszönhetem e ritka szerencsét?” mert soha se volt szállásomon. „Maga oly szépen játszott a múlt játékba, édes Déryné, hogy még mindig előttem lebeg a képe”. „Köszöni szépen a szerepem, mondtam tréfálva, mert kedves szerep volt, mit játsztam s övé a dicsőség”. „De tréfán kívül, hiszen maga mindég is oly szere-

bajt sem okozhat. De tulajdonképen úgy áll a dolog, hogy az egész kért területnek 9—10-ed része ugynevezett tiszta, szűz föld, csupán egy tizedrésze volt szemetes, de ez is 12 év előtt, mely ma már teljesen elemészódott, de különben is az a rész beépítve sem lesz.

Az egyesület, mely befekteti vagyonát és mely a fentartási költséget elvállalta, jól megfontolta ezen telek ügyét és csak is szakértők véleménye után indult.

Tehát tisztelt törvényhatósági bizottság, ne csináljunk felesleges nehézségeket, szavazzuk meg végre ezen telek egyhangulag, — a szegény gyermekek szenvedése sok halasztást már nem bír el.

Leitner Ernő dr.

Aszfalt vagy beton?

Ajánlat a városhoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A város holnapi közgyűlése tárgyalja az ideai aszfaltozási tervekhez vonatkozó javaslatot. Ezzel kapcsolatban ma Bleier Armin, a gura-honci cementgyár igazgatója a következő beadványt intézte Aradváros tanácsához:

Tisztelettel azon kérésemet fejezem ki, hogy a tervbe vett utburkolati munkánál nemcsak aszfaltra, hanem betonra nézve is szivesen kérek árjegyzést hirdetni.

Kérésem támogatására tisztelettel felemlitem, hogy járdák és terek burkolására a beton minden tekintetben alkalmas, előállítási költsége pedig mintegy fele annyiba kerül, mint az aszfaltjárdá.

Az alföldi városok ennek folytán majdnem kivétel nélkül betonjárdát építtetnek. Nagyvárad város, hol az aszfaltot közvetlen közel állítják elő, a járdaburkolatot betontól készíteti, pedig a cementet távolról kell szállítania.

Aradon már több vállalkozó áldozatok árán készített próba-betonjárdát, azon reményben, hogy a sikeres próba után nagyobb munkával lesznek megbízva. Ezen járdák minden tekintetben kitűnőnek bizonyultak, Aradváros olcsó próbajárdához jutott, de a nagyobb megbízást váró vállalkozók mindenkor csalódtak.

Azonkívül, hogy a város évszázadig eltartó, kifogástalan, tiszta betonjárdát fele annyi költséggel állít elő, mint aszfaltjárdát, nem hagyható figyelmen kívül azon körülmény sem, hogy a betonjárda összes anyaga, előállításá

megyénk iparából és munkaerejéből kerül ki, s így a vállalati összeg teljes egészével megyénk munkásosztálya és ipara gazdagodik.

Ezt a beadványt valószínűleg azzal a megjegyzéssel terjeszti a tanács a közgyűlés elé, hogy adassék ki véleményezésre a mérnöki bizottságnak és a közlekedési bizottságnak.

Trafik a politikában.

Polónyi áldozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A politika csápjai mindenható elnyulnak. A politikának még arra is van befolyása, hogy hol kap a közönség dobány- és szivarkülönlegességeket. Még szerencse, hogy ebben a konkrét esetben az államnak, illetőleg a nagyközönségnek a háttérben dolgozó protekciótól valami haszna is van.

Budapesten tudvalevőleg csak egy nagy különlegességi áruda van. Ennek bérlője egy évtizeden át Véri Károly, a „Saskör“ egyik oszlopos tagja, Polónyi Géza kebelbarátja és leghivebb imádója volt.

Mikor Tiszáék kormányra jutottak, Polónyi nem tartozott a kormány előtt kedves emberek közé és ahol lehetett, Polónyi támogatói boldogulásának útját vágta. Lukács László Vérinek egyszerűen felmondta a specialitás-trafikot és nyilvános pályázatra bocsátotta. Persze Véri is pályázott, sőt nem is adott rossz ajánlatot, de ajánlhatott volna bármit, előre ki volt mondva, hogy más kapja. Kapták Abonyi és Magyar, kik egy százalék provizióra tettek ajánlatot, Véri korábbi két százalékával szemben. Lukács így két legyet ütött egy csapásra: kitétte Polónyi emberét és nyert egy egész százalékot a kincstár számára.

De jött a „nemzeti korszak“ és ennek egyik minisztere volt Polónyi Géza. Mi sem természetesebb, hogy Véri most kérte vissza a maga trafikját s Polónyi járt is Popovics államtitkár nyakára, hogy csináljon valamit. Popovics nem tartotta helyesnek, hogy régi mintára valakit kidobjon a kenyereből, ha ebből se az államnak, se a közönségnek haszna nincsen.

Polónyi csakhamar kieszelte, hogy a közönség érdeke volna, ha több forgalmas helyen volna specialitás és ki is mutatta, hogy a meg-

gyarapodott főváros már elbir két nagy specialitás trafikot és mindkét bérlő meg tud élni. Popovics erre hajlott és Magyaréknak felmondta a trafikot és nyilvános pályázatot hirdet két trafikra. Az egyik volna a mostani, a másikat valahol a VI—VII. kerület szívében kellene felállítani. Így megmaradhatott volna az egyikben a mostani bérlő és a másikba beleülhetett volna Véri, aki visszavágyik a régi tájak felé.

Minden mulandó. Polónyi minisztersége is elmúlt, de megmaradt a specialitás-trafik kettéosztása és a pályázat. A közönség kényelme nyer, de az már kétes hogy Véri Károly belekerül bérlőnek? Legfeljebb úgy, ha tényleg a legolcsóbb ajánlatot fogja adni és be fogja érni a nagy forgalommal és kevés haszonnal. Mondják azonban, hogy *aktiv minisztereknek* is vannak jelöltjeik a bérlőre és ilyenkor a volt miniszterek protezsáltjai rendszeresen plüre esnek.

Szegény Véri! Őt akkor is ütötték, mikor Polónyi még nem volt miniszter és most is ütik, mikor Polónyi már nem miniszter. Valószínű, hogy Véri mint egyszerű tőkepénzes fog meghalni és nem mint visszatért állami bérlő.

A kerületi betegsegélyző palotája.

Ambulatórium a Wesselényi utcában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatnak van egy passzusa, amely arról intézkedik, hogy a kisebb magánjellegű betegsegélyző-pénztárak megfognak szünni. Ez a törvény egyúttal kötelezi a munkaadókat, hogy alkalmazottaikat a kerületi betegsegélyző pénztárakba irassák be. Természetesen a kerületi betegsegélyző pénztáraknak az új törvény rendelkezései folytán kiterjesztett hatáskörük lesz és a mostani szűk keretek között az új törvény életbelépése után nem működhetnek.

Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár vezetősége már régebben foglalkozik azzal a tervvel, hogy a munkásbiztosításról szóló új törvény életbe lépése után a megfelelő széleskeretben teljesítse feladatát. A kerületi betegsegélyző pénztárnak ugyanis az új törvény életbe lépése után 10—12 ezer tagja lesz, ami

tetreméltó. Nem is csuda, ha magába mind szerelmesek vagyunk. „A színpadon, mondám. Azt mindig tessék odatenni. Még én belém senki se lett szerelmes nappal, mondám s ahogy a színpad eltűnik, a szerelem is alszik a porfölleggel együtt.“ Sokat össze-vissza fecsegett még a szerelemről, milyeket már eleget hallottam életembe, míg reájött, hogy ő oly elbájos volt tegnap, hogy csak egy csókot ha kaphatott volna tőlem, százakat adott volna érte. „De hamar kidobják a gazdagok a pénzüket, mondám. Hiszen pedig egy csók magában nem oly nagy dolog.“ „Nem úgy e, mondám.“ Én meg se álmodtam, mi van az agyában! Elkezd egyébről beszélgetni, de mindég csak a körül járt, hogy azonban a szerelem mellett az anyagi dolgokról sem kell megfélekedni, mert ám az sem megvetendő.“ „Oh, semmi esetre“, mondám. „De nézze csak, Déryné, én most az aranyműves bolt mellett menvén el, bementem, hogy mi szépet találhatnék ott“ s azzal kihuz öltönye alól egy csinos, lapos, kerek tokot. Kinyitja: gyönyörű collee, finum arany-munka ragyogott előmbé, opálkövekkel, melyek apró, fehér igazgyönggyel voltak körül foglaltva; hozzá fülbevalók, egy broche és egy fiasin, akkor igen viselték a homlokon s kitárva ott mutogatta s kérdezte, hogy jó izlése van-e? „Főlséges! mondám. Be gyönyörű munka s mi izletes (zart)“ „No, akkor nagyon örülök a választásomon, ha magának ez oly nagyon izlésre van, mert nézze csak s azzal nyakamba kapcsolva, mondja: mily gyönyörű áll ez a

maga gömbölyű vállára? Odamegyek a tükrökhöz egész hideg vérrrel s nézegetem: „gyönyörű“, mondám s amint le akarom kapcsolni nyakamról, meg fogja kezemet s nem engedi. „Nem édes Déryné! Minthogy úgy eltaláltam izlését, nagy gyönyörűségemre szolgál ha a maga nyakán szemlélhetem.“ Én mintha a felhőből cseppentem volna le, eszemágába sem volt ilyes, még mielőtt nyakamba tettem volna. Ott dicsérgetem, hogy „mi egyszerű! s mégis pompás“, mondóm. „Ugyan hogy vette a Ttes ur?“ „Hatszáz o. é.“ „Drága, de szép“, mondám. Most, hogy kimondá a szót, kétségesen bámultam reá. Se jutalomjátékom nincs most, gondolám, ki is mondám: „De hát mi jognál fogva? kérdém összehuzott szemöldökkel. „Semmi jogról ne beszéljen, édes Déryné. De mint mondám, maga tegnap oly elbájoslag hatott reám, hogy még ma is egészen elfoglalta eszemlétemet és csak maga oldhatja föl a bübájt, mely kötve tart.“ „Ej ej! mondám kacagva, kissé szatirikusan: ugyan miképpen?“ „Ha engem megcsókol“ s ölelni akar. Ekkor már levevém nyakamról az ékszeret. „Megcsókolni?“ mondám, hosszúra nyujtván a szót. „Oh, hisz az csekélység!“ „Ugy-e?“ „S maga engem megcsókol!“ „Ezért az ékszerért?“ „Az ezt magának, miot hódolatom jelét kívántam átnyujtani.“ Nekem ez igen különösnek tűnt föl, oly régen ismer, gondolám. Ennek tán az a célja, hogy velem viszonyt akar kezdeni. „És mióta szerencsém van ismerni, soha se jutott eszébe, hogy tőlem csókot kérjen. Hiszen én már

sokszor voltam szép a színpadon? Zavarba jött. „De nagy gyerek! mondám. „Hiszen az ne zaklassa, hisz maga is mondá: hogy egy csók nem oly nagy dolog.“ „Nem ám, mondám, de bizonyos különbséggel.“ No ugy-e megcsókol? Csak egyetlen egyszer! „Ostán ez a szép ékszer enyém lesz?“ „A magáé, kedves Déryné. Semmit se kívánok magától, csak egyetlen csókot. Sajnálom mondám, de nincs eladó csókom...“ Mintha leforrázták volna az én csókvásárlómat.“ „Hiszen maga is egy csókot nem oly nagy dolognak tartott?“ „Nem is az, mondám, csak egy kis kivétellel. Lásza Ttes ur! ha egyenes, jóindulattal idejött volna s egyszerűleg mondotta volna: édes Déryné! de szépen nézett ki tegnap, meg nem állhatom, hogy egy csókot ne kérjek magától... és lehet, meg is csókoltam volna. De ily nagy előkészületekkel s nekem még árt szabni egy csókért! Én már nem vagyok 18 éves gyerek lányka, de még akkor se merészt volna senki ily ajánlatot tenni. Ilyenkor igen drága egy csók nálam. Igen, igen, drágább, mint az ékszerek! Csak szerelmem tárgyát csókolgatom meg viszont csókért, mely mindennél drágább nekem.“ Déryné! maga engem igen megszegényített. Hát mitévő lennék én most már ezzel? Kérem, fogadja el.“ „Hát nem tudja?“ Én fogtam szépen, ismét viszapakkoltam s odaadom kezébe: „Tessék hazavinni a Ts asszonynak.“ „No, maga engem szépen lefőzött. Isten úgy segít! hazaviszem. nőmnek és azt mondom neki, hogy maga küld-

annyira nagy apparátust vesz igénybe, hogy a pénztár a jelenlegi szervezetében nem lenne a célnak megfelelő.

Hogy fontos feladatának kellőképpen megfelelhessen, Cukor László elnök indítványára elhatározta a betegsegélyző pénztár vezetősége, hogy megfelelő otthont teremtsen az intézmény számára. A palota-építés tervét az ambiciózus elnök fáradozásai folytán sikeresen meg is fogják oldani.

A kerületi betegsegélyző pénztár ma megvette a Rauch Raimund üvegkereskedő családjának tulajdonát képező telket a Wesselényi-utca elején, amely közvetlenül a Széchenyi- és Ferdinánd utcák sarkán levő Pásztor-féle ház mellett van. A telket, melyen jelenleg egy kádár-műhely van, 14.000 koronáért vették. Itt fogják felépíteni a palotát, amely egyemeletes lesz.

Maga a palota 80.000 koronába fog kerülni. A földszinten lesznek a betegsegélyző pénztár hivatalos helyiségei és az ambulatórium, megfelelőleg felszerelt orvosi rendelő szobákkal. Az emeleten a pénztár igazgatójának és főorvosának lakásai nyernek elhelyezést.

Az építkezési munkálatokat már a tavasszal megkezdik és előreláthatólag a legrövidebb idő alatt saját otthonában folytatja a kerületi betegsegélyző pénztár tevékenységét.

Aradi Közlöny tudóstíjából.

Megölte a nagybátyját.

Gyilkosság a somosi erdőben.

— Az Aradi Közlöny tudóstíjából. —

Arad, február 12.

Az aradi esküdtbírósg ma egy román parasztleány fölött bíraskodott, akit a legsúlyosabb vád, a gyilkosság büntette miatt ültetett az ügyészség a vádlottak padjára. Barna Vaszilie a neve a gyilkosnak, aki a múlt évben a somosi erdőben agyonlőtte alvó öreg nagybátyját, nehogy ez beválthassa fenyegetését és lebontsa a közös tulajdont képező házat. Nehéz helyzetük lesz az ítélkezésre fölhívott esküdteknek e bűnügy elbírálásánál. Mert Barna Vaszilie elkövette ugyan — előre megfontoltan — a gyilkosságot, amit be is ismer, de a vád-

te ajándékba. „Az a Ts. ur dolga” mondám s végre távozott kedvetlenül.

Már közel volt a dél, egyszer jön a gróf kiveresedve és szörnyű izgatottan, ámbár nyugalmat színelve. Csattog az ostorával kegyetlenül a levegőbe. Ugyan mi érhet, gondolám? De nem szóltam. Egyszer leül mellém. „Hát hogy van?” kérdé. „En? Hát a mint látja, dolgozom”. „Nincsen semmi mondanivalója?” kérdi. En bámulva nézek rá, nem tudtam, mit akar vele. Elmosolyodom s mondom ami történt. De ő mérges volt, szeme szikrázott. „Hát mi baja?” mondom. „En ha egyszer megharagitanak, előveszem a Reitpeitschlimat s az orezájokba csapokodom vele s így beszélte el a főntebb leírt dolgot s hogy ötöt azóta hogy tartották fogva s hogy már a hőség verte dühében, még elő nem jött Bártzi Gábor, még az ékszerszert is odavitte megmutatni s mondta, hogy azt neki Déryné küldi. Elbeszéli neki az egész gyermekes eseményét. Midőn Bártzi belépett a lovardába, úgy rohantak neki a katonatisztek, mint a sáskák. „No, kaptál csókot?” kérdék tőle. „Azt, ördögöt, mondá Gábor. Pechet. Lefőzött az az asszony úgy, hogy szégyellek eleibe menni”. A tisztek elkezdették őt kikacagni és kiáltották: „Hoch lebe Déry! Theodor hoch!” „No, már most látjuk, hogy nem haszontalan, könnyelmű nőt szeret! Theodor s szentesítve van az ő viszonya. Déryné derék asszony!” ... De evvel tele lett a város, mert azok a csacska fiúk mindenfelé kifecsegték.

lott magatartása és észjárása oly kevéssé mutatnak romlott lelkületre, büntetlen előléte és töredelmes vallomása annyira híján vannak a megátalkodottságnak, hogy az esküdteknek és a szakbírósnak is gondolkodóba kell esniök a bűnösség minőségének és a büntetés kiszabásának megállapításánál.

Az érdekes bűnügyről, melynek tárgyalását holnap folytatják, az alábbi tudósítást adjuk:

Zarándon egy telek és az azon emelt ház felerészben Barna Juon, másik felerészben Barna Jakab zarándi lakosok tulajdona. Tavaly október 28-án Barna Juon találkozott unokaöccsével, Barna Vaszilivel, akit fölhívott, hogy vegyék meg tőle a fél házat, mert különben az egész épületet le fogja bontani s az anyag felerészét elhordja. Barna Vaszilie erre kérte nagybátyját, hogy miután atyja távol van, várjon annak hazaérkeztéig, amire Barna Juon kijelentette, hogy csak november 4-ig fog várni s ha ez időig a ház részét meg nem veszik, azt le fogja romboltatni.

A fiatal Barna jól tudta, hogy atyja a mondott határidőig vissza nem tér és így megsemmisítheti a házat. Hogy megakadályozza nagybátyját szándékának végrehajtásában, november 1-én este 10 óra tájban agyonlőtte a somosi erdőben alvó Barna Juont. A gyilkosságot úgy követte el Barna Vaszilie, hogy revolverből egy lépésnyi távolságból kétszer rálőtt a nagybátyjára. Az egyik golyó a román parasztagazda koponyáját érte és szétroncsolta az agyat, a másik a jobb oldal 8. és 9. bordacsontja között hatolt be a testbe. Mindkét lövés föltétlenül halálos volt s Barna Juon egy pár pernyi kínlás után bele is halt sérüléseibe.

Ezt a gyilkossági bűnügyet tárgyalta ma az aradi esküdtbírósg Köller János elnöklete alatt. Az ügyészséget Kovács József királyi ügyész képviselte, védő Momák Döme dr. volt. Az esküdtszék megalakulása és a vád ismertetése után a vádlott kihallgatása következett. Barna Vaszilie nem tagadja a gyilkosság elkövetését, de azzal védekezett, hogy nagybátyja nemcsak a közös ház lebontásával fenyegetőzött, hanem azzal is, hogy megöli őt. Három nappal a nagybátyjával való találkozás után eszébe jutott, hogy közeledik a vasárnap, az a nap, amelyen Barna Juon lebontja a közös házat és őt magát is agyonüti és ekkor elhatározta, hogy inkább ő öli meg a nagybátyját, mert ő még fiatal és kár lenne ifju életéért.

— November 1-én, folytatta vallomását a vádlott, reggel 9 órakor elindultam a somosi erdőbe, ahol egy erdőőrrel megtudtam, hol dolgozik a nagybátyám. Közel is jártam már nagybátyámhoz, de meg sem pihenve visszajöttem Zarándra. Ekkor el akartam állni szándékomtól, de 5 óra tájban magamhoz véve őt golyóra töltöttem revolveremet, ismét elindultam az erdőbe. 9 órakor érkeztem az erdőbe, ahol hamar ráakadtam nagybátyámra, aki Lingurár Nikulájával együtt tűz mellett vacserált. En 10—12 lépéssel mögöttük meghuzódtam egy fa mögött, körülbelül egy órahosszat vártam így, hogy elaludjanak. Lefekvésük után fél órával, látva, hogy nem mozdulnak, egész közel mentem nagybátyám háta mögé s mikor egy lépésre voltam tőle, kétszer rálöttem. Ezután elfutottam és haza mentem Zarándra, ahova éjjeltájba érkeztem meg.

A vádlott kihallgatása után a törvényszék meghallgatta Palkós Gábor dr. kisjenői járási orvost, Auszterweil László dr. és Posgay István dr. törvényszéki orvosokat, akik a meggyilkolt holttestet boncolták és később megfigyelték a vádlott elmeállapotát. Ezt teljesen normálisnak találták és megállapították, hogy

Barna Vaszilie a büntett elkövetésekor sem volt oly erős fölindulásban, hogy a gyilkosságot beszámíthatlan állapotban követte volna el.

Több lényegtelen tanuvallomás után Köller János elnök a tárgyalás folytatását holnap reggel 9 órára halasztotta.

A tébolydaba hurcolt ügyvéd.

Ringertől — Schwartzzerhez.

A színészről nyilatkozik.

Aradi Közlöny távirati értesítése.

Arad, február 12.

A szerencsétlen Surányi Imre dr. tragédiája nagy részvétet és kínos feltűnést keltett a fővárosban. Érthetetlen, hogy jómódu szülők ily hallatlan lépésre határozzák el magukat fiukkal szemben. A fiatal ügyvéd teljesen józanészű, korrekt, gavallér uriember. Ugy a középiskolai, mint az egyetemi tanulmányait, sőt az ügyvédi vizsgáját is kitüntetéssel végezte. Abnormális dolgot sohasem követett el.

A sajtó leleplezésének különben van némi eredménye. A Ringer-féle örültekházából Surányi Imre dr.-t ma délután átszállították a Schwartzzer-féle szanatóriumba. Schwartzzer Ottó dr. udvari tanácsos kijelentette, hogy csak feltételeken veszi fel intézetébe a fiatal ügyvédet.

(Ringer nyilatkozik.)

Ringer Géza dr., a Ringer-féle szanatórium igazgatója ma egy újságíró előtt kijelentette, hogy Surányi Imrét orvosi bizonyítvány alapján vette föl intézetébe. Teljesen korrektül járt el és haladéktalanul bejelentette az esetet a törvényszéknek, kérve orvosszakértők kirendelését.

Ezzel szemben Apáthy László táblabíró, a gondnoksági ügyek vezetője a polgári törvényszéknél kijelentette, hogy a Ringer-féle bejelentés csak tegnap érkezett a törvényszékhez, holott Surányit már régebben szállították a szanatóriumba.

(Egy kriminalista a cselről.)

Egy országos nevű, kiváló büntetőügyész a következő nyilatkozatot tette az esetről:

— Tévedésbe ejteni, törbe csalni csak épelméjű embert lehet. A tébolyodott ember cselrel is tébolyodott, csel nélkül is az. Az meg éppen terhelő ok a családra, hogy a rendőrség beavatkozását azért mellőzték, mert a botrányt akarták kerülni. Hiszen éppen e mellőzés által támadt a botrány. A gyanu, mikor dúsgazdag ember költséges fiáról van szó, önkéntelenül is megmozdul. Ha más nem gyanakszik: gyanakszik a költséges ifju sok sok hitelezője. A hitelező nyomban más cselrel sejt a rokoni cselrel szemben. Sejteti, hogy a csel egy sikeres egyezés keresztülvitelére való. A tébolydákkal szemben különben is könnyen ingerelhető a publikum fantáziája. Ez okon százszoros óvatosság, a törvények szigorú betartása nagyon kívánatos még akkor is, ha a téboly jelöltje önként jelentkezik és nem cselrel szállítatik.

(Surányi szerelme.)

Surányi Imre dr. mindig nagy lábon élt. De ezt jogosan tehetette, mert 2000 korona havi zsebpénzt kapott az apjától. Tavaly nyár óta azonban mindjobban elhidegült a viszony az apa és a fiu között. Az egyedüli ok határozottan az, hogy Surányi Imre dr. udvarolt Szegedi Irmának, a Népszínház egyik kardalonszójének. E miatt volt gyakran civakodás az apa és a fiu közt. Surányi Imre nem egyszer mondta egyik jóbarátjának:

— Mit szólsz hozzá, barátom, otthon megtiltják, hogy Szegedi Irmával érintkezzem. Pedig ezzel csak nem követek el bünt.

A fővárosi lapokban megjelent mai hírek

nagyrésze — úgy látszik, egyoldalú sugalmazások — züllött és beszámíthatatlan alaknak festik le Surányit. Ebből egy szó sem igaz. A szerencsétlen fiatalember most ép oly józan, mint amilyen akkor volt, amikor még nem volt viszonya a Népszínház énekesnőjével.

Hogy mennyire épeszül volt Surányi Imre, kitűnik abból, hogy amikor körülbelül négy hét előtt egyszer körülbelül 1000 koronát veszített egy kaszinóban a közkedvelt *bak* on, elhárította, hogy többet nem játszik.

— Mégis csak abszurdum. — mondta akkor Surányi — hogy ily módon dobjam ki a pénzemet. Nem fogok többet kártyázni.

Es szavát megtartotta. Surányi kerülte azóta a kaszinót. Nem vett kártyát a kezébe.

A család egyik tagja tegnap kijelentette, hogy Surányi nem csinált sok adósságot. Ez az adósság nem is lett volna nagy baj. Egész más oka van az ügynek. (A családtag itt a leányra célozott.)

Surányi Imrének ügyvédi irodája eleinte az Erzsébet-körut 1. szám alatt volt, de amióta elhidegült a viszony az apa és fiu között, át helyezte irodáját a Molnár-utca 12. szám alá. Itt *Farkas* Imre dr. ügyvéddel vezette közösen irodáját. A legutóbbi képviselőválasztásnál Surányi is fellépett. Erről az apja is tudott. Sőt az apja bankirodájának egyik hivatalnokát küldte le a kerületben, hogy fia érdekében dolgozzék.

(Mit mond a színésznő?)

Szegedi Irma színésznő, aki miatt a fiatal ügyvédet a szanatóriumba zárták, ma így nyilatkozott egy újságíró előtt:

— Szerda óta nem láttam Surányi Imrét, aki pedig minden nap fölkeresett. Nem tudtam, mit tegyek. Tegnapelőtt levelet kaptam tőle, amelyben megírta *borzalmas szenvedéseit*. Aki csak egyszer is beszélt Surányival, az tisztában lehet azzal, hogy teljesen épelméjű ember, akiről még hazudni sem lehet, hogy bolond. Hetek óta a legnyugodtabban és legszolidabban élt, s azelőtt sem szórta könnyelműen a pénzt. Azt beszélnek most róla, hogy sok adóssága van és hitelezői szorongatják. Ez nem igaz. Epen a múlt héten mondta, hogy mindössze 6000 forinttal tartozik és ezt akkor rendezheti, amikor kedve tartja. A múlt hét végén fölkeresett a Schwarz-család egyik régi barátja. Azt mondta, hogy a család nevében jön, amelyet elkészerít az, hogy a fiu teljesen elhidegült tőlük. Most már nem bánják, — mondotta az ismerős — *ha el is vesz az Imre, csak béküljön ki az apjával*. Surányi édes anyja most tudta csak meg a dolgot, előzetesen nem volt tudomása arról, hogy fiát az örültek házába hurcolták. Én azt feleltem, hogy mindent el fogok követni, hogy a fiu béküljön ki az apjával s ha módomban áll, megteszem a kötelességemet. De azóta nem kereshettem föl. Szentül hiszem, hogy szerencsétlen barátom hamarosan kiszabadul.

(A rendő ség megmozdul)

Szinte hihetetlen, de úgy van: Surányi Imre esetében végre a rendőrség is megindította a vizsgálatot. A rendőrségen ma délelőtt *Tódor* Jenő, a szerencsétlen fiatalember testlelki jó barátja megtette a feljelentést Surányi Imrének ideggyógyintézetbe való jogtalan szállítása miatt. Az ügyet *Ujhelyi* rendőrfogalmazónak osztották ki.

Érdekes, hogy *Vaisz* Sándor dr. ügyvéd, a Schwarz-család jogtanácsosa, ezelőtt két-három nappal, amikor egy újságíró Surányi Imre hollétéről tudakozódott, úgy nyilatkozott, hogy Surányi Imre egy *bécsi* szanatóriumban van, ahol megoperáltatja magát.

Hunyadi csendélet.

Pénzt és váltót hamisítanak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A szép bérceiről híres Hunyadvármegye az utóbbi időkben állandó izgalmak tanyája. Szászvárosról írja tudósítónk, hogy nap-nap után újabb botrányok kerülnek felszínre Hunyadvármegyében, amelyek igen alkalmasak arra, hogy a csendes lakosság nyugodalmát felzavarják és rossz hírét keltsék az ottani viszonyoknak.

Legújabbán két büntény is került napvilágra, amelyekben nagy apparatussal folyik a bűnügyi vizsgálat. Csak a napokban történt, hogy a felkenyéri csendőrőrs vezetője, *Job* Bálint egy több tagból álló pénzhamisító bandát kerített kézre. *Ottyán* Jozsip és *Bács* Nikuláj alkenyéri parasztgazdák a hamisító banda fejei, akik nagy mennyiségű egy koronás és 10 filléres hamisítványokat hoztak forgalomba. A banda működésének és leleplezésének valóságos regényes részletei vannak. A csendőrök épen akkor fogták el a tetteseket, amikor egy *hegyoldalba furt búvóhelyen* javában gyártották a hamis pénzt.

A csendőrség a pénzhamisítókat letartóztatta és átadta a dévai ügyészségnek. A vizsgálat már eddig is megállapította, hogy a pénzhamisító parasztok mintegy 2—3000 korona erejéig konkuráltak az Osztrák-Magyar Bankkal.

A másik eset Algyógyon történt. A szászvárosi csendőrök letartóztatták *Salamon* Aladár ügyvédsegédet, aki évek óta *Szegő* Henrik algyógyi ügyvéd irodájában volt alkalmazva.

A bűnös fiatal ember váltót hamisított *Salamon* Éliás, *Rafaél* Dávid és *Stern* Adolf algyógyi kereskedők nevére és a hamis váltóra pénzt vett fel a Szászvárosi Takarékpénztárnál. Az okirathamisítás bűne a váltóavatolás alkalmával derült ki, amidőn a kereskedők nem akarták a váltót elismerni. A váltóhamisító az ügyészség fogházában ül. Egészen fiatal ember még, aki könnyelműen elverte a bűnös uton szerzett pénzt.

Gyilkos gimnázista.

Leszúrta a kedvesét.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése —

Arad, február 12.

Egy fiatal diák gyilkosságának híre verte ma föl Nagyszeben lakosságát. A 18 éves gimnázista egy konyhakéssel *agyonszurta* *lakásadónőjét*, mert ez megszakította a közöttük évek óta tartó szerelmi viszonyt. A gyilkosságról az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Nagyszeben város lakosságát óriási izgalmában tartja egy fiatal gimnázista gyilkossága. Ma délelőtt féltizenegy órakor *Caraus* János, a román gimnázium 18 éves tanulója egy konyhakéssel megölte gazdaasszonyát, özv. *Breska* Juonnét.

A diák három és fél év óta lakik az asszonynál, akivel szerelmi viszonyt folytatott. Vasárnap a kórhely természetű fiu éjfél után félkettőkor tért haza és a lakásban egy idegen férfit talált. *Caraus* emiatt másnap kérdőre vonta az asszonyt, mire *Breskáné* kiutasította a fiut házából. *Caraus* azonban féltékenységtől üldözve, nem tudott bele nyugodni a válásba, de minden kérése hiábavaló volt, az asszony nem volt hajlandó a békülésre.

Ma délelőtt *Caraus* ismét meglátogatta *Breskánét*. A fiu egy félliter pálinkát hozott, amelyet az asszonynyal közösen megivott. A diák felhevülve az italtól, ismét békülésre hívta

fel az asszonyt, aki azonban hajthatatlan maradt. Erre az dühében földre teperte az asszonyt és mikor ez védekezett, az asztalról felkapott egy konyhakést és azt *markolatig* az asszony nyakszirtjébe döfte.

Az asszony segélykiáltására berohantak a szomszédok és a dühöngő diákot átadták a rendőrségnek, ahonnan délután átszállították az ügyészség fogházába.

Breskáné néhány perccel a gyilkosság után belehalt sebébe. A gyilkos diák a vizsgálóbíró előtt cinikus nyíltsággal vallotta be bűnét és feltárta az asszonynyal való viszonyának minden részletét.

Ötszáz utas életveszélyben.

Egy személyvonat balesete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A mostanában egymásután következő vasúti összeütközések közül talán legveszedelmesebb volt az a heves karamból, amely tegnapelőtt éjjel játszódott le *Élesd* állomás mellett. Szinte különös szerencsének mondható, hogy az összeütközés folytán a vonat összes utasai nem lettek a katasztrófa áldozatává. Egyetlen ember lélekjelenlétének köszönhető, hogy a katasztrófa be nem következett — és az utasok csekély kellemetlenség árán szabadultak meg a biztos veszedelemtől.

A szerencsétlenség este tíz óra tájban történt, közvetlenül *Élesd* állomás közelében. Ekkor ért oda ugyanis a Kolozsvárról este induló személyvonat. A vonat szokatlanul meg volt telve utasokkal. Kolozsváron háromszáz utas szállott be, akik valamennyien kivándorlók voltak s Fiume felé igyekeztek. A vonat-személyzet a harmad osztályú utasok nagy részét a második osztályú kocsikban helyezte el. Az összes kocsi szorongásig megteltek utasokkal. A közbeneső állomásokon újabb és újabb kocsikat csatoltak a vonathoz, úgy, hogy végtenek tetsző kocsisor robogott *Élesd* felé.

Amikor a vonat épen berobogott az állomásra, hirtelen heves zökkenést éreztek az utasok. A zökkenés oly erős volt, hogy többen leestek az ülőhelyekről. A podgyászok egymás után hullottak le s ez még fokozta a rémületet. Néhány pillanat alatt az összes utasok leugráltak és érthető megdöbbenéssel látták, hogy a vonat összeütközött. *A mozdony valósággal beleszaladt egy szemben álló teherkocsiba*, a kalauzkocsi a mozdony tetejére szaladt föl és az első személykocsi féloldalra dőlt. Az utasoknál sokkal nagyobb rémület fogta el a vasúti személyzetet. Valósággal elvesztették a fejüket és kétségbeesetten táviratoztak mindenfelé segélyért.

Az első ijedség után megállapították, hogy miképen történt az összeütközés. Az állomás első sinpárján ugyanis mintegy négy öt kocsi állott összekapcsolva. A vonatnak a második sinpáron kellett volna berobognia, de szinte érthetetlenül, *hibás váltóállítás* folytán az első sinpárra került a vonat. A közeledő katasztrófát sem a vonatvezető, sem az állomás vasúti tisztviselői nem vették észre. A második osztályú kocsik kalauzának, *Marinka* Antalnak köszönhető, hogy az összes kocsi ki nem siklottak és szinte elképzelhetetlen katasztrófa nem következett be. A kalauz ugyanis észrevette, hogy a vonat az első sinpáron van és még mielőtt az összeütközés megtörtént volna, *megrántotta a vészféket*. Az összeütközést nem akadályozta meg ugyan, de gyengítette az erejét úgy, hogy csak néhány kocsi és a mozdony zúzódott össze.

A teljesen hasznavehetetlenné vált mozdony helyett távirati uton Nagyváradról kértek segélymozdonyt. Mintegy órai veszteglés után megérkezett a segélyvonat Nagyváradról. Három óra hosszat tartott a munka, míg végre tíz óra helyett fél háromkor éjjel újból megindulhatott a vonat.

Az igazgatóság megindította a vizsgálatot az élesdi állomásfőnökség, a váltóór és a vonatvezető ellen.

Ugyanezen a vonalon ma ismét történt karamból. Szólnokról táviratozzák, hogy a szólnok-püspökladányi személyszállítást is lebonyolító gyorstehervonat ma Püspökladány állomáson a sűrű köd következtében összeütközött a vágányokon veszteglő tolókkocsival. Két utas és egy vasuti alkalmazott jelentéktelenül megsebesült.

Tanácskozás télikabátban. Városatyák a Milleniumban.

Arad, február 12.

A város ügyei annyira előkészítve még nem kerültek a közgyűlés elé, mint az utóbbi időben. Először Müller Károly elnökle alatt készítik elő az ügyeket, azután a városi tanács készíti el, végül pedig Mülek Lajosék. Amíg tehát a közgyűlés elé kerülnek az ügyek, addig elő- meg- és agyonkészülődnek. Ma délután Mülek Lajos dr. elnökle alatt tanácskoztak a városatyák a Millenium vendéglő különtermében és télikabátban, mert nagyon hideg volt.

Az értekezletet voltaképen azért hívta össze Mülek, mert azt hitte, hogy a közgyűlés elé kerülő ügyek még nincsenek eléggé preparálva, hogy a város ügyei nem is ügyek, ha a közgyűlés előtt át nem megy az ő elnökle alatt megtartott értekezlet retortáján. Hát hiszen az nagyon szép dolog, ha a városatyák érdeklődnek a város szőnyegen fekvő ügyei iránt. A közel jövőben annyira fog menni ez a nagy érdeklődés, hogy egyik közgyűléstől a másikig minden napra jut egy értekezlet. Sőt előreláthatólag meg fog történni az is, hogy a csafados városatyák zsurokat fognak rendezni s ezeken készítik elő családjuk körében a közgyűlés elé kerülő tárgyakat. Avarfy Géza még ezen is tulmegy. Ő estélyeket ad, amelyeken szőnyegre kerülnek nemcsak a város unalmas ügyei, hanem az ambiciózus drámaíró legújabb darabjai is. Nagyon szép dolgok lesznek ezek a közel jövőben és a polgármester nagyon fog örvendeni, hogy a városatyák annyira ismerik az ügyeket, mint amennyire eddig nem ismerték.

A ma délutáni értekezlet, mint mondtuk, télikabátban folyt le. Az elnöki és előadói tisztet Mülek Lajos dr. töltötte be, egyúttal betöltötte a prémes télikabátját is. Sorra kerültek a város ügyei s a városatyák — százhatvan közül tizenötön — mereven ültek, meg se moccantak. Csupán akkor tört ki egy kis emóció, amikor Mülek bejelentette, hogy a tanács beterjeszti a közgyűlés elé a művészeti bizottság szabályrendeletét. Többen erőteljesen tiltakoztak az ellen, hogy egy szakbizottságnak külön szabályrendelete legyen. Avarfy Géza ki is mondta a nagy igazságot:

— Annyi szabályrendelet van, hogy az után sem lehet mozogni tőlük!

Minthogy pedig a megjelentek valamennyien hívei annak, hogy a közlekedés zavartalan legyen, az új szabályrendeletet a maguk részéről nem tették.

Ezután a kulturpalota helyének kérdése nyult előtérbe. Mülek elmondta, hogy a tanács a Baross-park és a Liceumi játszótér közé akarja építtetni.

— Miért nem a várba? — kérdezte Avarfy Géza nyilván azzal a céllal, hogy a katonaság között missziót teljesíthetne a kulturpalota.

Reisinger Sándor azonban más véleményen volt. Ki is jelentette:

— Ha nagy csend kell, akkor vigyék a nagyerdőbe!

Reisinger természetesen azt akarja ezzel elérni, hogy a műveletlen madarak kulturát szepjanak magukba. Avarfy Géza azonban gondolt egy nagyot és elállt az előbbi indítványától s a Boros Béni-tér és Kovács Vince mellett foglalt állást.

— Ha az ember bejön Aradra, — mondta Avarfy — mit át? Egy nagy hasat! Mit csináljunk ezzel a széles hassal? Epítsük oda a kulturpalotát.

Kossuth Pál hevesen tiltakozott ez ellen. Avarfy és Reisinger azonban ütötték a követ a Boros Béni-tér mellett. Majdnem hajba kaptak egymással s csak nagynehezen simultak el a vita felkorbácsolt hullámai, mert Reisinger feltette ritka szép hajfürtjeit.

Mülek ezután a kövezési sorrendet olvasta fel.

— A Tököli tér kiaszfalozására előirányoztak...

— Nem partolom! — vágott közbe Somló Armin dr.

Mülek elérlette, hogy Somló azért nem partolja a Tököli-tér kiaszfalozását, mert mindig sárban akar járni. Le is intette. Hozzájárultak a kövezési sorrendhez, de kikötötték, hogy csak abban az esetben szavazzak meg, ha a Szabadság tér kiaszfalozását felveszik a jövő évi költségvetésbe. Ehhez a kérdéshez még Mülek is hozzászólt. Ő, mint közjegyző tudja, hogy a Szabadság tér kiaszfalozására szükség van. Közjegyzői minőségében naponta ovatolásban utazik azon a környéken és tapasztalja, hogy a kövezet nagyon rossz. Pénz azonban az idén még nincsen, tehát várni kell jövőig.

Hozzájárultak ezután a tanács javaslatahoz, hogy a gyermekkórház a Kossuth-utca végén kijelölt telket kapja. Hozzájárultak a Rákóczi laktanya elkereszteléshez és még sok egyébhez, mert már hét órát harangoztak és a vacsora nem szeret várni magára. Különben a megjelenteket annyira lekötötte az érdeklődés a város ügyei iránt, hogy egészen megfeledkeztek sört inni...

Kár.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: Tosca, opera. (Bérlé C.)
Csütörtök: Tosca, opera. (Bérlé C.)
Pentek: Bálványok, szimf. Bevezető előadás (Bérlé A.)
Szombat: Bálványok, szimf. (Bérlé B.)
Vasárnap: Delután: A lovag ur, vigjáték. Este: Göl Baba, operett. (C. életszűnet)

* **Bálványok.** Farkas Pál erős társadalmi rajzzal megírt szimfűvét, a *Bálványok*-at pénteken mutatja be az aradi színház. Ennek a modern drámának a szerzője éles szemmel, erős judiciummal boncolja a magyar társadalom félszeregeit s rámutat az életnek azokra a nagy igaztalanságaira, amelyekkel a küzdő és a modern kultúráért lelkesedő ember lépten-nyomon találkozik.

* **A harang első próbája.** Megírtuk, hogy az aradi színház igazgatósága megszerezte előadásra Pásztor Árpád, Buttkay és Kacsóh népies magyar daljátékát: *A harang*-ot. A tősgyökeres magyar szellemű és levegőjű darab tele van szebbnél szebb magyar melódiákkal, amelyek Buttkay és Kacsóh eredeti és szintiszta kompozíció. A harangból ma taitotta meg a színház énekes személyzete az első próbát s az igazgatóság mindent elkövet, hogy az újdonságot kifogástalan előadásban és teljesen azon a nívón hozza színre, mint ahogy a budapesti Király Színházban előadták.

* **A Vig özvegy karrierje.** *Lehár* darabja a Magyar Színházban ma hetvenötödikször került színre. A színház igazgatósága elhatározta, hogy az operettet október 1-ig állandóan előadhatja. Minthogy a színházat a jövő évtől fogva *Beöthy* László fogja igazgatni, a tagok szerződése május elsején lejár, de *Zoltán* Jenő igazgató májustól októberig megújítja a színház tagjainak szerződését. A Vig özvegy 75 előadása 230.000 koronát jövedelmezett a színház-

nak. Érdekes, hogy október elsején tul az operett előadási joga a Vigszínházé, amely a jövő szezonban zenés darabokat is elő fog adni. *Faludiék* már megvették a Vig özvegyet s most szervezik hozzá az énekes személyzetet.

Schönbergerné apróbb ügyei.

A szobalány és a mosónő panasza.

Mindakettőt elpáholta.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 12.

Schönbergerné valahol a tengeren vitorlázik London felé, de idehaza a bíróságoknak még mindig sok dolgot adnak a híres Róza kisebb-nagyobb esetei. Nemcsak a Polónyi-affér révén szerepel a bíróság előtt a jeles hölgy, hanem egész csomó pöre van másokkal is, főleg a volt cselédeivel, akik csaknem mind panaszosként szerepelnek ellene, mert sorra elpáholta őket. A napokban ismertettük annak a szobalánynak az ügyét, akit Róza urnő felpoztatott bárói férjével, mert féltékeny volt reá. Ma másik két ügye került napirendre, melyekről az alábbi távirati tudósítást vettük:

A székesfőváros területéről kiültott báróné távozása után egész sereg elintézetlen ügyet hagyott hátra maga után a büntető járásbíró-ságnál. Mára két ügyben tüzte ki a tárgyalást *Baumann* dr. járásbíró ellene. Az egyik panaszt *Jeszberger* Simonné takarítónő emelte a báróné ellen becsületsértés vétségéért. Jeszbergerné a múlt év november havában szobalánya volt Schönberger bárónénak, aki november 10-én állítólag lopáson érte. Ezért aztán *Herz* Mór dr. ügyvéd jelenletében alaposan elpáholta Jeszbergernét, aki ellen ezenfelül még a VII. ker. kapitányságnál lopás vétsége miatt fejjelentést is tett.

Az elpáholt szobalány becsületsértés vétsége miatt panaszolta be a bárónét. *Baumann* bíró már három ízben kitűzte ezen ügy tárgyalását, da a báróné egyszer sem jelent meg. Legutóbb akkor lett volna a tárgyalás, mikor a báróné a Polónyi-affér miatt azt az állítólagos morfium-mérgezést elkövette s betegsége miatt nem jelenhetett meg. A mai tárgyaláson a báróné képviselőtében *Niedermann* Ferenc dr. ügyvédjelölt jelent meg. A bíró konstataulta, hogy a báróné kitiltása miatt nem jelenhetett meg. A panaszos nő tekintettel arra, hogy a báróné egyhamar aligha kerül haza, visszavonta panaszát. A bíró aztán megszüntette a további eljárást a báróné ellen.

Nyomban ezután tárgyalásra került a második ügy. *Hohlmayer* Edéné mosónő néhány korona mosódíjat követelt a bárónétól, aki azonban vonakodott ezt kifizetni. *Hohlmayer*né erre *Opatzky* Paula és *Richter* Mária társaságában beállított a báróné lakásába s nagy lármát csapva, követelte tőle a pénzt.

A báróné erre — *Hinaus Bagage!* szavakkal lovagló ostorral verte ki lakásából a kellemetlen vendégeket. *Hohlmayer*né becsületsértés vétsége miatt emelt panaszt a báróné ellen, aki viszont magánlaksértésért panaszolta be a mosónőt.

A bíró a mai tárgyalásra beidézte tanukul *Herz* Mór dr. ügyvédet és *Korompitz* Adolfné, a báróné volt házvezetőnőjét, akik közül azonban csak az utóbbi jelent meg. Mivel a tárgyalásra szóló idézést a báróné nem kapta kézhez, a bíró, a panaszos ügyvédjének kérelmére, a rendőrséget fogja megkeresni, hogy a báróné külföldi lakását puhatozza ki, hogy oda az idézést elküldhesse. Amíg ez megtörténik, addig az ügy természetesen szünetelni fog.

HIREK.

Ne fázz!

Arad, február 12.

A kalendárium szerint Karnevál herceg ma kurjant utolsót és holnap álmos szemmel megy a templomba, hogy hamvat hintsen bűnös fejére. O fensége azonban, ha a bálteremből kilép a sikos aszfaltra és füleit megcsipi a fagy, meggondolja magát és előről kezdi az egész farsangot. Valóban olyan hideg idő van most, hogy bátran kezdődhetnek akár ma is a farsang, amelyet mindenfelé bucsuztatnak.

A leghetetlenebb nevű asztaltársaságok rendeznek ugynevezett vidám estéket farsang utóján. Hogy csak egyet említsünk itt a *Ne fázz* asztaltársaság is rendezett egy ilyen vidám estét a fővárosban. A nagy széndrágaság idején elképzelhető, hogy ez a multság méregdrága volt. Különben a címe mondja meg, hogy mi a célja ennek az asztaltársaságnak. A tagok buzdítják egymást, hogy *ne fázz!* és azal mulatnak, hogy izzásig rakják meg a kályhát szénnel. Azt pedig könnyű elképzelni, hogy másnap olyan lesz a zsebük, mintha a farsang összes multságait átmulatták volna.

A közel jövőben ilyen nevű társaságok fogják bucsuztatni a farsangot: *Csak egy kiló húst!* asztaltársaság, az *Utolsó falat* tápegyesület, a *Kolduló lakók* önszegélyző egyesülete. Mert az emberek szörnyen ötletesek, különösen farsang idején s különösen ilyen hideg farsang idején. Olyan nagy a hideg most, hogy holnap reggel orrokat és füleket lehet az utcán találni. A naivabbak azt hiszik majd, hogy a maszkák vesztették el a felesleges testrészeket. Pedig lefagyott valódi fülek és orrok lesznek azok.

Most pedig elég legyen a farsangi hangulatból, hagyjuk abba a minden értelem nélküli élcelődést. Szálljunk magunkba, szánjuk-bánjuk bűneinket és huzódjunk a jó, meleg kályha mellé...

— **A király a Rivierán.** Párisból táviratozzák, hogy *Ferenc József* király, valamint kísérete számára a Rivierán március közepére egy egész szállót béreltek ki. A király már évek óta nem volt a délvídeken.

— **Jekelfalussy a királynál.** Bécs-ből táviratozzák: A király ma délelőtt 10 órakor külön kihallgatáson fogadta *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi minisztert, aki ezuttal a tárcájába vágó ügyekről tett jelentést és szentesítés végett előterjesztette az ujoncok megállapításáról és megajánlásáról szóló törvényeket. A miniszter ezután meglátogatta *Schönaich* hadügyminisztert és hosszan tanácskozott vele, délután 3 órakor pedig visszautazott Budapestre.

— **A Kuria és a miniszterváltozás.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: A kir. Kurián ma teljes ülés volt *Oberschall* Adolf elnöklete alatt, amelyen az elnök bejelentette *Polónyi Géza* igazságügyminiszter távozását és *Günther Antal* államtitkárnak igazságügyminiszterré történt kinevezését. A teljes ülés zajos tetszéssel fogadta a bejelentést.

— **A főrendiházból.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a főrendeket igazoló bizottság *Zichy Jenő* gróf, *Szabó József*, *Hegedűs Sándor* neveit halálozás, *Zichy Henrik* gróf nevét jogszünetelés miatt törölte, egyben *Wesselényi Miklós* báró koronaőr, *Josipovich Imre*, *Windischgrätz* herceg és *Wimpffen* Simon gróf neveit a főrendek jegyzékébe pótlólag beiktatta.

— **Háboru Amerikában.** *Washington*-ból sürgönyzik: *Bacon* államtitkár a mexikói nagykövettel tanácskozást folytatott, amelyen elhatározták, hogy az Egyesült Államok és Mexikó felszólítják *Costarica* és *Guatemala* kormányait, hogy intézzenek mindnyájan együttes jegyzéket *Honduras* és *Nikaragua* kormányaihoz, a melyben kijelentik, hogy elvárják az ellenségeskedések beszüntetését és hogy *nem engedik a dolgokat annyira elfajulni, hogy háborura kerüljön a sor.*

— **Panama, február 12.** *Honduras* elnöke táviratot intézett a kormányhoz, amelyben kijelenti, hogy *Nikaragua* *Honduras* határán csapatot koncentrált és hogy arra kell számítani, hogy *legközelebb benyomulnak Hondurasba.*

— **A hercegprimás születésnapja.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: *Vaszary* Kolos bibornok hercegprimás ma ülte meg csendesen budavári palotájában 75-ik születésnapját. A kitett ívet igen sokan irták alá. A kormány, valamint a püspöki kar tagjai és a pannonhalmi főapátság táviratilag fejezték ki szerencsekívánataikat. Azokat, akik személyesen jöttek tisztelegni, *Kohl* Medárd dr. püspök és *Berger* Márk kanonok fogadták. Egyesek a hercegprimáshoz is bementek, köztük *Apponyi* Albert gróf kultuszminiszter, *Apponyi* Lajos gróf udvarnagy, *Zichy* Nándor gróf, *Boda* Dezső dr. főkapitány. Még tegnap délután járt a hercegprimásnál *Szegedy* Gina udvarhölgy, aki *Augusztia* főhercegnő nevében adta át az egyházfőnek szerencsekívánatait. Délután egy órakor a hercegprimás díszebédét adott.

— **Megcáfolt miniszterválság.** A bécsi *Fremdenblatt* jelenti: Egy idő óta folytonosan miniszterválság híreket kolportálnak a lapok. Abban a helyzetben voltunk, hogy az igazságügyminiszter lemondásáról keringő híreket teljesen alaptalanoknak jelentsük ki. Most arra kaptunk felhatalmazást, hogy nyomatékosan jelentsük ki, hogy a kereskedelemügyi miniszter távozásáról szóló legújabb hírek teljesen légből kapottak.

— **Uj főigazgató.** A szegedi tankerület főigazgatójává a király a hírhedt *Platz* Bonifác helyébe *Szele* Róbert dr. budapesti VI. ker. állami főgimnáziumi igazgatót nevezte ki.

— **Az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár új igazgatója.** Az *Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár* igazgatóságában, a mint ismeretes, *Vásárhelyi* Béla halálával egy hely megüresedett. A február 24 én tartandó közgyűlés elé az intézet választmánya azt a javaslatot fogja előterjeszteni, hogy az igazgatósági tagságra *Nachtnébel* Ödön kir. tanácsost, az intézetnek hosszú időn át volt ügyészét választák meg.

— **Andrássy kihallgatása.** *Budapestről* jelenti: *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter e héten pénteken délután három órakor tart kihallgatást, amelyre aznap déli tizenkét óráig lehet jelentkezni.

— **Örökbefogadás.** A hivatalos lap közlése szerint a király *Varga* József nagylaki földbirtokos és *Molnár* György Ödön vegyész mérnök, fiumei lakos között az utóbbinak örökbefogadása iránt 1905. évi október hó 19-én Fiumében, illetve ugyanazon hó 13-án Nagylakon aláírt szerződésnek az örökbefogadás tényére vonatkozó részét jóváhagyván, *Varga* József régi magyar nemességét és címerét az örökbefogadott *Molnár* György Ödönre és törvényes utódaira átruházta s egyuttal megengedte, hogy nevezett örökbefogadott s törvényes utódai ezentúl a „*Molnár-Varga*” kettős családnévet viselhessék.

— **A nagybeteg Lueger.** *Bécsből* táviratozzák: *Lueger* polgármester állapota, apró ingadozásoktól eltekintve, nem változott lényege-

sen. *Songott* dr. kezelőorvos ma reggeli látogatása alkalmával a polgármestert javult állapotban találta. Érverés és hőmérsék rendes.

Késő éjjel telefonálják *Bécs*-ből: *Lueger* állapotában ismét rosszabbodás állott be.

— **Eljeggyés.** *Csizmadia* Béla aradi iparos eljegyezte *Révay* Margit kisasszonyt, *Révay* Kálmán aradi polgár leányát.

— **Botrány az udvari bálon.** Berlinből táviratozzák: A múlt hetekben Berlinben járt *Lehr* Henry amerikai sokszoros milliomos, aki örült költekezéseivel megérkezése első napjaiban magára vonta a figyelmet. Természetes, hogy a legelőkelőbb társaságba is bevitte pénzének a varázsereje és tolokodó, gögös módora dacára türték is. Az utolsó udvari bál előtt fölkereste az amerikai nagykövetet s kezeken kijelentette neki, hogy megköveteli, hogy őt is meghívják. A nagykövet készségesen vállalta a megbízást. A bál estéjén aztán a milliomos nagy galibát csinált. Az előcsarnokban összegyűlt előkelőségek közt hangos szóval követelte, hogy a bálterembe az ő feleségét a diplomaták feleségei előtt vezessék be. A diplomata-asszonyok erről tudni sem akartak, de a yanke veszettül ordítani kezdett, úgy hogy nagyobb botránytól félve, teljesítették kívánságát és a szép amerikai asszony, aki félmilliót érő gyöngyöt és drágaköveket viselt magán, a diplomaták hölgyei előtt lépkedett be a terembe. A yanke a bálon is olyan provokáló módon viselkedett, hogy a császár, aki szintén félt a botránytól, megszólította őt is, a feleségét is. A yanke éjjel után diadalmasan ment haza. Az amerikai lapok most erősen foglalkoznak honfitársuknak ezzel a különös viselkedésével s különböző módon itélik meg a dolgot.

— **A hivatalok és a közönség.** A régi jó táblalabirák kora bizony még nem igen tűnt el ebből a modern országból: a közigazgatási hatóságok a megyebeli közönséggel bizony még most sem igen bannak másképp, mint a sokat dicsért régi jó időben. A régi táblalabirák főlényével ülnek ma is a néppel szemben a megyei hivatalokban nagyrészt az urak és amellet, hogy sérelmes ez az állapot, nagy károkat is hoz magával a közönségre. A közigazgatási törvények s az intézkedési hivatalos formák borzasztó labirintásában utbaigazítás nélkül holtbizonyos, hogy eltévelyeg a járatlan, ügyesbajos ember. Mindennapi dolog az, hogy formások megsértése miatt, amit tájékozatlanságban követ el a közönség egy nagy része, roppant sok kár és jogsérelem éri az embereket. Mindez megváltoznék, ha a hatóságok közegei helyesen fognák fel hivatásukat és mindenkor megadnák a feleknek a kellő felvilágosítást s különösen a felebbezések benyújtásának módjaira körülményesen kioktatnák mindazokat, kiknek ilyen ügyük támad. *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter észrevette ezt a tarthatatlan állapotot és most rendeletet adott ki, melylyel európai szellemet hoz a közigazgatási bürokrácia. A miniszter rendelete, mely tegnap érkezett meg az alispáni hivatalhoz, elmondja, hogy a közigazgatási hatóságoknál általánosságban megtörténik, hogy a felek a kellő felvilágosítást, különösen midőn ügyük felebbezhető, nem kapják meg s így járatlanságuk miatt kár és sérelem esik rajtuk. Kötelességévé teszi ezért a belügyminiszter az összes közigazgatási hatóságoknak, hogy a feleknek adják meg a szükséges felvilágosítást, tájékoztatást. Hogy pedig a hivatalokban e rendeletnek eleget tesznek-e, annak ellenőrzését is szükségesnek tartja a miniszter. Vége kell, hogy szakadjon tehát a régi jó táblalabirák világának, mert világos most már, hogy a hivatalnokok a közönségért vannak s nem megfordítva.

— **A makói görög katolikusok magyar liturgiája.** *Makói* tudósítónk táviratozza, hogy a makói görög-katolikus egyháztanács mai ülésén egyhangulag kimondta az egyházi szertartásoknál és istentiszteletnél a *magyar liturgia használatát*. A határozatot jóváhagyás végett sür-

gösen fölterjesztik Radu Demeter nagyváradi püspökhöz.

— **Kifosztott adóhivatal.** Kőrmend-ről táviratozzák: A kőrmendi városi adóhivatal Wertheim-szekerényét álkulcsossal kinyitották és 3894 korona 32 fillért loptak el belőle. A lopás gyanúja Hankó Antal községi irnok ellen irányul, aki ma este 10 órakor Győrbe utazott és azóta nyoma veszett. Hankót körözik.

— **Irsay képviselő ügye.** Kolozsvár-ról táviratozzák: Irsay József orsz. képviselőnek, az elcsapott református lelkésznek mintegy 200 hive ma Wesselényi Ferenc báró orsz. képviselő vezetése alatt tisztelgett Bartók György püspöknél és megkérte, hogy intézze el békésen Irsay ügyét és delegáljon más egyházi bíróságot a fegyelmi ügy elbírálására. Bartók válaszában megígérte, hogy mindent megtesz az ügy békés elintézésére, de a törvény nem engedi meg más bíróság delegálását. A püspök beszédét az elégedetlen hivek megzavarták közbeszólásokkal és Wesselényi bárónak csak nehezen sikerült őket lecsillapítani.

— **Sikkasztó postahivatalnok.** A lodzi rendőrség távirati értesítése szerint onnan 12.000 rubel elsikkasztása után megszökött Wendl Reinhold, 27 éves, szőke, porosz alattvaló, postahivatalnok.

— **Az alkotmányos sah.** Teherán-ból jelenti a Reuter-ügynökség: Az új sah leiratot intézett a parlamenthez, amelyben a nép összes óhajainak teljesítését ígéri és amelyben megengedi, hogy az ország kormánya alkotmányosnak neveztesse. E leirat tartalmát táviratilag közölték a tebrisi batóságokkal. Tebriszben egy néptömeg megszállotta az arzenált, valamint a hatósági hivatalokat. Ezidő szerint azonban a nyugalmat helyreállították.

— **A császár halála.** Berlin-ből sürgönyzik: Bülow kancellár felszólította a birodalmi igazságügyi hivatal államtitkárát, hogy dolgozzon ki törvényjavaslatot a felségsértési perek lehető korlátozására. Ezt a liberális törvényt maga Vilmos császár kívánja, hogy a polgári pártok erőfeszítését a választásokon megjutalmazza. A törvényjavaslatot lehetőleg még ez ülészakban előterjesztik.

— **Halmos János Budapesten.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Halmos János volt polgármester, aki a Polónyi-affér után hirtelen elutazott, Nizzából ma hazaérkezett.

— **Pénzhamisítóból községi bíró.** A minap bíróválasztás volt a biharmegyei Vizesgyán községben. A község lakossága a falu egyik legvagyonosabb, legtisztességesebb és legértelmesebb gazdáját: Albucz Györgyöt óhajtotta megválasztani. Négy-öt ember kivételével az összes választók küldöttségileg kérték föl a választást vezető főszolgabíró, hogy a község békéje és fejlődése érdekében jelölje a bírói állásra Albucz Györgyöt. A főszolgabíró azonban nem jelölte Albucz Györgyöt, hanem egy többször büntetett előéletű embert: Osváth Lőrincet kandidálta s miután erre a községi lakosok szavazni nem akartak, egyhangulag megválasztott bírónak jelentette ki. Osváth Lőrinc két ízben verekedésért ült a nagyváradi ügyészség fogházában, de ez talán még nem olyan szépség-hiba, mint az, hogy Osváth Lőrinc a budapesti üg. észség fogházának is lakója volt egy fél esztendeig, még pedig pénzhamisítás miatt. Mindenesetre szép karrier, ha valaki a pénzhamisítás mesterségétől a községi bírói állásba jut, de az eset ismét csak újabb szomorú bizonyítéka a biharmegyei közigazgatási állapotok nyomorúságának.

— **A polgármester jelentése.** A város holnapi közgyűlésén Varjassy Lajos polgármester előterjeszti havi jelentését. A polgármester megemlékszik a tanítókonviktus zárkó letételéről is, amelyen tudvalevőleg Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter is jelen volt. A miniszter, mondja a polgármesteri jelentés, városunkban való időzését felhasználta arra, hogy

kulturális intézményeinket és iskoláinkat megtekintette és a tapasztaltak felett elismerésnek adott kifejezést. Együttal kijelentette a miniszter, hogy a felsőleányiskola felállítása érdekében átnyújtott felterjesztést a város közönségére nézve kedvezően fogja elintézni.

— **Eötvös Károly fogadalmá.** Nem a legújabb keletű az a megfigyelés, hogy a mai parlament jó része analfabétákból áll. Nemcsak mi újságírók mondjuk ezt, maguk a parlament képzetesebb tagjai sem csinálnak belőle titkot, hogy képviselő-kollegáik nagyrésze nem üti meg a kultürember átlag-nívóját. Különösen a függetlenségi párt az, amelynek tagjai nagy többségben szent borzalommal viseltetnek a nyomtatott betű iránt. A Cigánybárból jól ömert Zsupán, aki egy népszerű kupléban adja mindenkinek tudtára, hogy az írás és az olvasás sohasem volt kenyere, bizonyára nem érezné magát idegenül a függetlenségi párt mezeli hadai körében. Eötvös Károly Abbázia-kávéház-beli törzsasztalánál tegnap az irodalomról beszéltek. Ki a modern írókat védte, ki pálcát tört felettük. Eötvös Károly egy ideig szótlánul hallgatta a vitát, végre megjegyezte:

— Én nem igen szólok bele a vitába, mert én már husz év óta nem olvasok semmit.

— Husz év óta? — kérdezték.

— Igen, husz év óta fogadalmomból nem olvasok. Husz éve, hogy beléptem a függetlenségi pártba. És akkor fogadalmat tettem, hogy nem olvasok semmit. Így — gondoltam — majd csak utólérjük egymást, majd csak találkozunk én és — a függetlenségi párt.

A törzsasztal vendégei jól kacagtak ezen. Valaki azonban megkérdezte:

— De ugy-e még így sem találkoztak Károly bátyám meg a függetlenségi párt?

Erre azonban már nem felelt Eötvös Károly, aki husz évig nemes önfeláldozással volt azon, hogy elérje a függetlenségi párt nívóját.

— **A nagyherceg barátnője.** Annak idején nagy feltűnést keltett Péterváron Baletta kisasszony, de nem annyira művészetével tünt ki, hanem szépségével és a protekcióval, amelyben egy nagyherceg részesítette. Baletta kisasszony azonban nagy botránnyal végezte vendégfellépéseit. A nagyherceg abban a gyanuban állott, hogy a keleti háború folyama alatt szállítási pénzeket sikkasztott s amikor egy napon Baletta kisasszony fejedelmi brillans nyakékben lépett fel, heves és zajos jelenetek támadtak a nézőtérre s a páholyában ülő nagyherceg kénytelen volt menekülni. A rendőrség erre jónak látta a francia hölgyet kivitetni a határon s ez oly gyorsan történt, hogy a művésznő kénytelen volt egész berendezkedését otthagyni. Erről a berendezkedésről csudákat meséltek Péterváron. Ennélfogva óriási volt a tolongás, amikor a művésznő butorzatát s egyéb tárgyait elárverezték a régi lakásban. Jellemző, hogy a legelőkelőbb urihölgyek keresték fel a kurtizán lakását. Általánosságban azonban nagy volt a csalódás, mert sem nagy fényűzés, sem valamire való izlés nem mutatkozott a tárgyakon. De azért mindenki akart valami emléket az érdekes hölgytől.

— **A szki-gyakorlatok folytatása.** Megirtuk, hogy az aradi 33-ik és a nagyváradi 37-ik gyalogezred legénységéből összeállított 21 főnyi csapat Hozspodár Ernő 33-ik gyalogezredbeli főhadnagy és Czant Emil hadnagy vezetése alatt, a múlt hét óta érdekes szki-gyakorlatokat végez a bihari havasokon. A csapat a gyakorlatok első részét Budurásán végezte, innen pedig Biharfüredre ment, ahol a hatalmas Stina de Valerán folytatta az érdekes próbákat. A gyakorlatok a terv szerint tegnap értek volna véget, de az utolsó pillanatban a nagyváradi hadosztály parancsnoksága rendeletet adott a csapat vezetőjének, hogy ott tartózkodásukat további nyolc nappal hosszabbítsák meg és járják be az összes havasi részeket. A

katonák jelenleg az 1600 méteres poeni csúcson végzik gyakorlataikat és Döry Ferenc báró villájában vannak elszállásolva. Mint megbízható forrásból értesülünk, a gyakorlatok összefüggésben vannak a Bánffyhunyadi tartandó királygyakorlatokkal. A hadgyakorlat vezetősége ugyanis egy hadosztályt Budurásán és Biharfüreden keresztül szándékozik Erdélybe vonultatni. A terv kerestülvitele a most folyó gyakorlatok eredményétől van függővé téve. Az eddigi eredmény után ítélve, valószínű, hogy a tervet végrehajtják. A gyakorlatok végeztével Hozspodár főhadnagy részletes jelentést tesz a gyakorlatok eredményéről a hadosztályparancsnokságnak. A gyakorlatozók nagy rekordot értek el, amennyiben három méter magas havon akadálytalanul végezték a próbákat.

— **Házvétel.** A Weitzer János-utca és a Kölcsey-utca sarkán levő ház a Heeger-örökösöktől megvette Steinitzer Pál dr. ügyvéd.

— **Miért nem mennek férjhez a leányok?** Ezzel az örökké aktuális, komoly kérdéssel foglalkozik a híres olasz író, Serao Matild, lapjának legutolsó számában. A kérdés újbóli felegetésére alkalmat az adott, hogy Olaszországban a házasságkötések száma évről-évre apad és a fiatal emberek lelkesedése a nőtlenségért folyton emelkedik. Többek közt ezt írja Serao Matild:

„Főleg a lányok a hibásak, mert a házasságról téves és hamis fogalmat alkotnak maguknak. Fantasztikus álmaikkal a józan emberben szánalmas mosolyt keltenek. A boldogság fogalmáról meg éppen a legfurcsább hitük van. Azt hiszik, hogy a boldogság csak abban a házasságban van, amelyben a férfi a nőt, mint egy menyeyi lényt szereti, minden áldozatra kész vele szemben és a föld minden kincsét a lába elé rakná. Ha nagy a hozomány, ezt érezteti a férjével s ha csekély, az igényei nem kisebbek a milliomos asszony kívánságainál. Ily körülmények közt természetesen, hogy a férfiak bármily nagy vonzalmat is érezzenek valaki iránt, mihelyt ez eszükbe jut, meghátrálnak. Van-e olyan leány, ki nyíltan így szól önmagához: Nem akarok férjemnek királynője lenni, hanem hü társa az életben; nem kívánom, hogy a férjem örjögésig szeressen s én a bolondulásig imádjam őt. Az a vágyam csupán, hogy jó és rossz napokban hü barátnője maradhassak uramnak.“

A lányoknak pedig Serao Matild igazságában nem kell kételkedniök, mert ő kutya-macskamódjára él az urával s házassága tapasztalataiból sok értékes igazságot szűrhetett le

— **A tiszti kaució.** Bécs-ből táviratozzák: A tisztek nőszülésének kauciójáról rendelkező új szabályzat a legrövidebb idő alatt életbe fog lépni. Legutóbb tanácskozás volt a két pénzügyminiszter képviselőinek bevonásával a hadügyminiszteriumban és ekkor véglegesen megállapították az új szabályzatot, amely most már szentesítés alá kerül.

— **Lina Cavalieri emlékei.** Lina Cavalieri, Róma városának egyik leghíresebb hölgye, akit Páris ma élő Aspasíai is vetélytársnak tekintik. Mint Rómából jelentik, a derék hölgy, akitől mindenki azt hitte, hogy sem olvasni, sem írni nem tud, megírta emlékiratait. Egész csomó hivatásos író felajánlotta segítségül a tollát, de ő gunyakacjjal utasította őket vissza. A memoárok néhány sorát egy indiszkrét milánói lap már előre közli. Lina zenelecken van s megkérdi a tanítóit: „Maestro, hogyan énekelek?“ Válasz: „Nem győzöm önt nézni!“ Mas-senet, aki az ő „ideális Manon“-jának nevezi, egyszer így szólt hozzá: „Ön oly szép, hogy joga van hamisul is énekelni.“ Párisi kocsisának minden este hazatéréskor egy frank borralvalót szokott adni. Egy ízben azonban tévedésből egy Napoleon-aranyat nyomott a kocsis kezébe. Két nappal később Lina briliánsokkal díszített aranykazettát kapott s benne — az összes frankokat és a napoleont. Az állítólagos kocsis nem volt más, mint egy álruhás orosz herceg.(?)

— **Bölcső a királykisasszonynak.** Belgrád városa csak nem fogy ki a szenzációból. Most megint borsos botrány foglalkoztatja. A botrányba bele van keverve Péter király leánya: Jelena hercegnő is. A dolog históriuma ez: Arzén herceg egy nagyragu tiszt családjának bölcsőt ajándékozott és a bölcsőt a királyi palota címére küldette. A bölcső megérkezéskor tudomást szerzett a Pravda című lap, amely megemlékezett a bölcsőről, de úgy vonatkozásba hozta Jelena hercegnővel. Erre két tiszt fölkereste Marinkovics Pált, a lap tulajdonosát, hogy a hírt elégtételt szerezzenek. Marinkovics a provokálást visszautasította, azzal, hogy nem felelős a lapban megjelent hírt. A szkupstina legutóbbi ülésén Marinkovics föl-szólította a kormányt, hogy indítson szigorú vizsgálatot a tisztak tulkapása miatt. A tiszt, akinek nevében a segédek megjelentek, sokak szerint Arzén herceg, mások magát a trónörököszt tartják a provokálónak. A városban föl-lötte sajnálják, hogy Jelena hercegnő, akit mindenki szeret és becsül, az ügybe belekerült.

— **Szabó-féle pármai ibo yaszappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes ibolyaillata s bőrpuhító, üde hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. Darabja 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Aradon kapható Vojtek és Weisz droguériájában, Földes K., Ring L., Rozsnyay M., Hajós, Vojtek. Berger és Krebsz gyógyszerészeknél, Brunner Béla, Guttmann és Berger, Glück Dezső kereskedőknél. Az országos híru Szabó-féle gyermekszappant az anyák figye mébe ajánljuk. 476

— **Praeservatív ideális** legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 291

Merényletterv Witte ellen.

Pokolgép a kályhában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 12.

Oroszországban ismét működnek a tett propagandájának sötétben bujkáló, elszánt alakjai. Ma azt hozza hírül a táviró, hogy Witte volt orosz miniszterelnök ellen terveztek merényletet, amelyet azonban még idejében felfedeztek s így a merénylet nem sikerült. Egy pokolgépet helyeztek el Witte lakosztályának kályhájában. A veszedelmet magában rejtő gépet megtalálták, mielőtt még pusztító munkáját elvégezte volna és ártalmatlanná tették.

Az esetről az alábbi táviratok szólnak:

Pétervár, február 12. Witte gróf lakásán, amint a Novoje Vremja jelenti, tegnap egy kályhacsőben pokolgépet találtak, amely úgy volt beállítva, hogy ma reggel robbanjon fel. Witte grófné este a színházban volt, de a volt miniszterelnök a lakásán időzött, mert utóbbi időben betegeskedett és épen háziorsosa és egy angol hirlapíró voltak nála.

Alighogy a hirlapíró belépett, észrevette, hogy a kandallóból egy gyanus zsinór csüng ki. A hirlapíró figyelmeztette Wittét, aki erre becsengette az inast. Az inas ezután óvatosan kivette a kályhába dugott pokolgépet és a rendőrségre vitte. A volt miniszterelnök nyugodtan fogadta a rémes fölfedezést, de felesége, aki hazajövet értesült a dologról, belebetegedett az izgalomba.

Pétervár, febr. 12. Witte grófnál jelentkezett egy fűtő, hogy rendbe hozza a kályhát. A fűtőt föl is fogadták és ő rögtön hozzálátott a kemencék megvizsgálásához. Az egyik kemence ajtajában zsinórt talált, amiről rögtön jelentést tett a háznépnek. Erre megvizsgálták a kályhát és bombát találtak benne egy óraszerkezettel, amely reggel 6 órára volt igazítva, továbbá nagy mennyiségű robbanó anyagot.

A házmester különben jelentette, hogy tegnap az utcán valaki beléje ütközött és a következőket mondta neki:

— Ne hagyja Wittét házának jobboldalán aludni!

Ellopott államokmányok.

Szenzációs letartóztatás.

Mi történt a minisztériumban?

Lengyel Zoltán fotografáltat.

— Az Aradi Közlöny telefon tudósítása. —

Arad, február 12.

Éjfél után fél két óraker fővárosi tudósítónk az alábbi titokzatos szenzációt telefonálja:

A budapesti államrendőrség bűnügyi osztályában ma egész éjjel lázas munka folyt. A nyomozás rejtélyes ügyben folyik, amelyet mindeddig teljességgel kideríteni nem lehetett. Az előnyomozatokból ítélve az ügy országos szenzációvá fog fejlődni.

Az eddig kiderített tényállás a következő:

Egy igen magas állami hivatalból — minisztériumból — fontos okmányokat loptak el. A lopást idejekorán észrevették és rögtön jelentést tettek. A titkos vizsgálat folyamán megállapították azt is, hogy az okiratokról fényképi fölvételeket akarnak készíteni. Ezért ma az összes budapesti fényképészeknél házkutatást tartottak és az egyik előkelő fényképésznél sikerült is úgy az okmányokat, mint a lemezeket megtalálni és rögtön lefoglalni.

Az éj folyamán a detektivek egész serege számos ismert személyiséget keresett föl lakásukon és előzetes kihallgatásuk után több személyt a főkapitányságra kísértek, ahol letartóztatták az illetőket.

A rendőrség egyelőre mindent a legmélységesebben titkol és a letartóztatottak nevét sem adja ki. A vizsgálatot egész éjjel szakadatlanul folytatják.

Annyi bizonyos, hogy igen előkelő politikai és társadalmi állású emberek az ügyben kompromittálva látszanak.

Tudósítónk éjfél után fél 2 óraker politikuskok köréből azt a teljességgel ellenőrizhetlen kombinációt hallotta, mintha a szenzációs bűnügyi nyomozás a Polónyi-Lengyel-afférral volna kapcsolatban.

Lopott akták Lengyel Zoltánnál.

Éjfél után két óraker telefonálja fővárosi tudósítónk:

Az állami számszék irattárából eltűnt három akta, amelyek a számszék és a kereskedelmi minisztérium közötti iratváltást tartalmazták.

A lopásról rögtön jelentést tettek a rendőrségen és a tüstént megejtett rendőri vizsgálat során megállapították, hogy Lengyel Zoltán kedden délután megjelent Erdélyi fényképésznél és ott azt a megbízást adta, hogy három darab, hét oldalra terjedő okmányról fényképmásolatokat készítsen.

A rendőrség rögtön megbizta Erdélyit, hogy az ő számára is készítsen másolatokat.

Ma este 7 óraker Lengyel Zoltán megjelent Erdélyinél és átvette a 7 lemezt és a hét másolatot. Alig hogy Lengyel eltávozott, megjelentek a műteremben a lesben álló detektivek és átvették a rendőrség részére készült másolatokat.

Lengyel Zoltán nyilatkozata.

Lengyel Zoltán éjjel 2 óraker a következőket jelentette ki a hirlapíróknak:

— Aktadarabokat, amelyek politikai jelentőséggel bírnak, onnan veszek, ahonnan kapom őket. Senkit sem bizok meg azzal, hogy nekem okmányokat lopjon, de ha kapom, elfogadom őket. Politikusokat nem lehet eltiltani attól, hogy aktákat gyűjtsenek, amelyeknek hasznát vehetik. Különben kijelentem, hogy az okmánymásolatok nem voltak a nyilvánosságának szánva. A megejtett vizsgálatról hivatalos tudomásom nincs. Csak azt tudom, hogy a rendőrség napok óta engem és irodámat megfigyelés alatt tartja. Ha a rendőrség azt hiszi, hogy a nyilvánosságának szánt okmánymásolatokat szereztem, úgy rendelkezésére bocsátom egész irodámat, hogy fölkutassa.

Letartóztatott miniszteri tisztviselő.

Éjfél után 3 óraker telefonálja tudósítónk:

Hajnali fél három óraker a rendőrség megjelent Hajdu Gyula kereskedelmi minisztériumbeli hivatalnoknak, egy volt csendőrhadnagynak Irányi-utca 15. szám alatti lakásán és letartóztatta Hajdut.

A letartóztatáskor házkutatást is tartottak, amely alkalommal Hajdu egyik kabátjának zsebében megtalálták a három ellopott eredeti okmányt.

Dragonystisztek lilomtiprása.

Károly főherceg bajtársai.

Egy aradi lözstiszt ezrede.

— Az Aradi Közlöny tudósítása. —

Arad, február 12.

A lovastiszt természetrajzáról tudvalevő, hogy lényegesen elüt a közönséges halandóktól általában és a karthauzi barátokétól különösen. Mig ezek csak a legkritkább esetekben hősei gálans kalandoknak, addig a lovastisztek — még ha cseh arisztokrata dragonyosok is — rendszerint vezető szerepet játszanak a már Boccaccio által fölmagasztalt szerelmi históriákban. Pedig néha távolról sem ártalmatlanok és nem is találni meg bennük a lovastiszte kötelező lovagiasságnak halvány színezetét sem. Ezért aztán csak úgy tárgyalhatók a nagy nyilvánosság előtt, ha előbb magasszaru dragoner keztyüt huzunk, mint a jelen esetben is, amikor érdekességénél és aradi vonatkozásánál fogva a N. L. nyomán elmondjuk a brandeisi dragonystiszteknek nem anynyira kalandjait, mint inkább üzemeit.

Amikor Lázár Frigyes parancsnoka volt az Aradon állomásozott Hadik-buszároknak, az ezred aradi osztályának élén Karger Vilmos alezredes állott. Széles körökben ismerték a nagy-műveltségű alezredest, akit később ezredessé léptettek elő és élére állították a brandeisi 7. dragonyosezrednek. Ez a monarchia egyik elit-lovasezrede, amit nemcsak az bizonyít, hogy tisztikara hemzseg a cseh dús gazdag arisztokratáktól, hanem az is, hogy a trónjövendő várományosát, Károly Ferenc József főherceget, Ottó főherceg fiát is ebbe az ezredbe osztották be és ebben jelenleg a főhadnagyi rangot viseli.

A Lobkowitz, Thun-Hohenstein, Lichtenstein, Salm-Reifferscheidt hercegek és grófok, úgy látszik, unalmasnak találták az életet a kis csehországi gyárvárosban és ezért valami

különleges mulatságra áhítottak, olyanra, amely pezsgésbe hozza a petyhüdt vért és a kaviár szerepét játszaná a kis garnizóban élvezhető szórakozásoknál. Nem tudni, hogy sokáig tépelődtek-e az ingyenceknek való multság kifundálásán, nehezen, könnyen akadtak-e rá arra a kitűnő médiumra, akinek segítségével megédesíthették a *reitschul* és az *a. h. dienst* után megmaradó idejüket. Bizonyos csak az, hogy egy *Swoboda* Mária nevű varroda tulajdonosnője megkönyörült a dragonyostisztek kétségbeejtően sivár, egyhangú életén és varrodájának ártatlan, csinos növendékeit rendelkezésre bocsátotta a snájdig tiszteteknek a butító unalom elűzésére.

Multak az évek és *Swoboda* Mária meg nem fogyatkozott jóvoltából meg ügyességéből egészen türethetnek találták a Lothringen dragonyosok a brandeisi garnizónt. Mert Brandeisban is sok a szegény leány, aki tisztos kezemunkájával akarja megkeresni a kenyerét és ezért *Swoboda* nénihez járt varrást tanulni.

Még ma sem lenne semmi baj és semmi fönnakadás, a lilimok ma is ott kuporodnának az arisztokrata tiszték fegyverekkel fölékesített puha bársonypamlagos garszónakáikban, ha az államügyésznek csacska nyelvek nem nyitják ki a szemét és erélyes vizsgálattal meg nem hiúsítja, hogy a varróleánykák mást is tanuljanak, mint varrni.

Az államügyész persze csak *Swoboda* Máriát csipheti nyakon. A Lothringen-dragonyosoknak aligha lesz bántódásuk. Sőt vigan készülnek a bezirkshauptmann estélyére, hogy le-sujtó pillantásokkal éreztessék az ügyész ural megvetésüket érthetetlen okvetetlenkedéséért.

Körkérdés egy választásról.

(A szinügyi bizottsági tagság körül.)

Arad, február 12.

A holnapi közgyűlés a szinügyi bizottság egy helyét tölti be. Nem mulaszthatjuk el ebből az alkalomból, hogy több törvényhatósági bizottsági tagot meg ne körkérdessünk. A kérdés ez volt:

— *Miért nem akar szinügyi bizottsági tag lenni?*

A beérkezett válaszokat itt közöljük:

Hát nem akarok? *Éles Béla dr.*

Miért? Csak. De honnét tudják, hogy nem akarok?

Nemess Zsigmond dr.

Mert elvből nem foglalkozhatom olyan intézménnyel, mely nincs a Boros Beni-téren.

Kossuth Pál.

Mert a *Becsület* szerzőjét akarom oda bejuttatni, akit minden más jelöltnél méltóbbnak tartok.

Avarfy Géza.

Most nem érdemes. A női kar csupa nagymamákból áll. Várok jobb időre. Majd ha Szabó Zoltánt is kandidálják.

Szalay Arnold dr.

Mert azt akarom, hogy tegyenek próbára: — hátha mégis akarok?

Lukácsy Lajos.

Mert a Vesztauszéket nem adják újra elő.

Avarfy Ferenc.

Mert kérem, senkitől, soha és semmi áron, egyáltalán, de nem ám, és semminő körülmények között nem hagyom magam kényszeríteni, hogy színházba járjak.

Steiner Jakab.

Mert a bórók megítélését már a fiatalabb generációra hagyom.

Márek Samu.

Talán az előkelőbb a loavató bizottságnál? Ugyan menjenek? Az a kis páho'y?

Opre Péter dr.

Mert nem teszem ki magam különféle pikáns gyanúsításoknak.

Vajda István dr.

Ha ép akarják tudni: mert tele van ügyvédekkel! Ki nem állhatom a fiskálisokat.

Schwarz Jenő dr.

M-rt ahhoz, amit az ember a szinügyi bizottsági tagság által elérhet, — nem muszáj éppen szinügyi bizottsági tagnak lenni.

Lusztig Andor.

Látja, ép erre a kérdésre nem tudok magamnak feleletet adni. Igaza van: miért? Sőt miért ne?

Wadovszky Gusztáv.

Mert már késő.

Kronstein Vilmos dr.

Lássuk a törvényjavaslatokat!

A koalíció és a demokraták.

A horvátországi béke.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 12.

A t. Ház farsangol, de a politikai helyze ma korántsem olyan rózsás, hogy valami nagy vidámságra adhatna okot. Mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi, *Kalmár* Antal dr. hírneves közjogi író ma fölhívást intéz az összkormányhoz, hogy ne sokáig konzideráljon, hanem terjessze az országgyűlés elé azokat a törvényjavaslatokat, amelyeknek elvégzésére vállalkozott s amelyek a kormányalakításnak egyedüli etikai alapját alkotják. Első sorban az *áltatános választói jogról* szóló reform beterjesztését sürgeti.

• *Félhivatalos* forrásból jelentik:

Koalíciós körökben indignációval beszélnek azokról a kísérletekről, amelyekkel a koalíció különféle ellenségei a kormány és a szövetszert pártok ellen hangulatot akarnak kelteni. Ilyen hangulatkeltési célzata van például annak a hírnevnek, melyet egy demokrata ujság talált ki: hogy a király megtagadta előleges hozzájárulását az ugynevezett *alkotmánybiztosító törvényjavaslatokhoz*. Kéz alatt azt a hírt is terjesztik, hogy ezekhez a javaslatokhoz csak úgy adja beleegyezését a király, ha cserében *megkapja a létszámemelést*. Ugyanazért e kétféle törvényalkotásra a király junktimot akar fölláttani.

Illetékes politikusok e hírekkel szemben határozottan állítják, hogy a király ilyen állásfoglalása vakmerő koholmány, amelynek alaptalansága annál szembeszökőbb, mert az alkotmánybiztosítói reform a paktum egyik lényeges alkatrészét képezi, amelyhez való teljes hozzájárulását a király a trónbeszédében is kijelentette.

A másik célzatos hír egy ugynevezett radikális függetlenségi politikusról (*Lengyel* Zoltán) származik, aki egy hírlapi cikkben nem átalotta azt állítani, hogy az *iparfejlesztési törvény*, Ausztria érdekében való tekintetből, nem nyert szentesítést. Holott az igazság az hogy kérdéses törvény már életbe is lépett.

• *Zágráb*-ból jelentik: Az egész ország boldog, hogy valahogy túl vagyunk az obstrukción. A tartománygyűlésen, amelyen megkötötték a békét, a szavazásnál nem volt harmincöt képviselő, tehát nem volt határozatképes. Különben is az erkölcsi siker nagyobb része most az ellenzéké. Ha *Frank* dr. hívei és a volt nemzeti párt tagjai a teremben maradnak, úgy a béke ügye ismét elveszett. De senki nem akart rekriminálni, mert mindenki röstellte azo-

kat a kvalifikálhatatlan jeleneteket, amelyek a tartománygyűlésen hetek óta lejátszódtak és a végén a *Starcevic*s-párt is boldog volt, hogy a békekötés árán kikerült abból a ferde szituációból, melybe a saját hibája vitte.

Az eredményt azzal érték el, hogy *Peja-sevich* gróf bán *Nikolics* osztályfőnök által felvettette a kabinetkérdést és a pártok attól féltek, hogy új bánt kapnak s valószínűleg ekkor fel is oszlatják a tartománygyűlést. Az bizonyos, hogy a politikai helyzet Horvátországban most sokkal rosszabb, mint négy hónappal ezelőtt. A koalíció nem tudott a tartománygyűlésen akcióképes többséget szerezni, amit pedig igen könnyen megcsinálhatott volna. És ha a mostani politikáján nem változtat, nem is lesz Horvátországban életképes.

MULATSÁGOK

(=) *Multság* Etéken. Az eleki uri fiatalság f. hó 9-én a Heródek-féle vendéglőben a szegény iskolásgyermek felruházására pompásan sikerült táncmultságot rendezett. A felülfizetésekért ezuton is hálás köszönetet mond a rendezőség. Jelen voltak a bálon:

Asszonyok: Biluska Györgyné, Braun Ferencné, Endresz Andrásné (Gyula), Geél Jánosné, Gerlain Rainhartné (Gyula), Hammer Miksáné, Hirmann Józsefné, Hermalin Ferencné, Hammer Györgyné, Hammer Sebestyenné, Mahler Jánosné, Niedermayer Ferencné, Niedermayer Józsefné, id. Niedermayer Józsefné, Rigler Józsefné, özv. Strifler Mihályné, Strifler Miksáné, Strifler Ferencné, Wittmann Jánosné, Wittmann Antalné, ifj. Wittmann Ferencné, Walthier Rezsóné.

Leányok: Biluska Annuska, Biluska Bözsike, Braun Fannyka, Dióssy Elluska, Endresz Tercsike, Gerlain Erzsike, Geél Hedvig, Hammer Mancika, Hirmann Ilonka, Niedermayer Bözsike, Niedermayer Rózsika, Strifler Rózsika, Strifler Nusika.

(=) *A máriaradnai polgári olvasókör* lényes sikerü műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendezett. A műkedvelők a „Civilben” című darabot zajos sikerrel adták elő. Jelen voltak:

Asszonyok: Bajkán Jánosné, Bugyik Péterné, Csauscher Józsefné, Chini N.-né, Faludi Vilmosné, Gomilcsovic Jánosné, Hamerák Károlyné, Hubert Jánosné, Hankó Rezsóné, Kocsis Kálmánné, Kern Miklós, Krivány Mátyásné, Kondrák Jánosné, Lestyán Istvánné, Mateovits Alajosné, Miklósi Dénesné, Pálfi Imrené, Rác Albertné, Szász Péterné, Smikál Jánosné, Szmolinszky Józsefné, Szigeti Gusztávné, Szontaz Konrádné, Vekov Ferencné.

Leányok: Chini nővérek, Faller Gizike, Kremmer Mariska, Kondrák Rózsika, Krivány Etelka, Margetics Mariska, Mateovits nővérek, Rác Erzsike, Rubner Mariska, Smikál nővérek, Szigeti Margit.

A hadügyminiszter unokahuga

Még egy Róza.

Anya és iuu a börtönben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 12.

Ismeretes az a monstre kauciószédelgési ügy, amelynek hősnője pár évvel ezelőtt *Vesztróczy* volt előjáró bizalmas barátnője, özv. *Nagy* Ferencné szül. *Bauer* Róza volt, akit a budapesti büntető törvényszék annak idején 8 rendbeli csalás büntetéseért 6 évi fegyházra ítelt el. Özv. *Nagy* Ferencné ezt a büntetést a máriaradnai fegyházban szenvedte el, ahonnan 1905 december 18-án került szabadlábra.

A fegyházviselt uriaszonyon a büntetés nem javított, mert alig hogy szabadlábra került, folytatta tovább szélhámoskodásait ott, ahol elhagyta. Hogy pénzre szert tegyen, mert hiszen 18 korona havi nyugdíjából megélni nem tudott, a lapok kishirdetései révén házat keresett megvételre. Célja az volt, hogy az

ilyen megvett házra majd nagyobb bankkölcsönt vesz fel a maga részére. Tervébe bevatta Ferenc nevű 20 éves fiát is, akit nagykorúnak és középiskolai tanárnak adott ki, hogy a bizalmat ezzel is növelje a saját személye iránt.

A hangzatos hirdetésekre a múlt év nyarán Köchert Miksa cs. és kir. tüzérkapitány jelentkezett, Bécsből tudatva, hogy feleségével közös budapesti. Szalay-utca 4-6 sz. a. házukat és kertjüket hajlandók eladni. Özv. Nagy Ferencné, hogy a pénz hiányát palástolja, Köchert tüzérkapitány előtt Bauer volt hadügyminiszter unokahugának adta ki magát s elmondta, hogy egyik nagybátyja után tetemes örökség vár rá, bár magának is van a markovici családi birtokból tekintélyes vagyonsze; a tüzérkapitány házat fiának, ifj. Nagy Ferenc tanárnak akarja megvenni. A hangzatos frázisok megtévesztették a tüzérkapitányt s Pöstyénben, ahol özv. Nagy Ferencné reumáját gyógyíttatta, 1906. szeptember hó 12-én Valer Leó dr. ügyvéd irodájában megkötötték az adásvételi szerződést. A szerződés szerint a vételár 180.000 korona volt, melyből a vevő ifj. Nagy Ferenc a 80.000 kor. jelzalog terhet magára vállalta kifizetni. A 100.000 kor. vételári részlet fizetése tekintetében pedig akként egyeztek meg, hogy 1906. november 1-ig Nagyné és fia kifizetnek 40.000 koronát, a többi 60.000 koronát pedig 1907. november 1-től évi 15.000 koronás részletekben törlesztik le. A szerződés alapján a megvett ingatlant 1906 szeptember 14-én ifj. Nagy Ferenc nevére telekkönyvezték.

Most aztán hozzáfogott a szélhámosnő terve megvalósításához, hogy minél több pénzt harácsoljon össze. Jól szervezett ügynökeivel kölcsönök után vadászott s Löwinger Gyula dr. orvos 2000 koronát, a Budapesti Takarékegyesület mint szövetkezet pedig 1200 koronát adtak kölcsön neki betáblázásra. Ez azonban még kevés volt. Nagy Ferenc előbb Bajusz Antalt fogadta fel házmesternek 600 korona óvadékkal, utóbb pedig Kotlár Pált 2000 kor. óvadékkal szerződtette házgondnokul. A felvett kölcsönöket természetesen az anya és a fia elköltötték s Köchert tüzérszázados egy fillért sem kapott a ház vételára fejében.

A kijátszott tüzérszázados feljelentésére a törvényszék a szélhámos asszonyt október 22-én fiával együtt letartóztatta. A fiu beismerte, hogy anyja unszolására követte el a bűncselekményt, de Nagy Ferencné mindvégig tagadta bűnösségét. A befejezett vizsgálat után az ügyészség kétrendbeli család büntetettéért, mint tettestársak ellen emelt vádat özv. Nagy Ferencné s fia ellen.

A terheltnek ezen vád elleni kifogásait ma tárgyalta a vádtanács Langer dr. táblai bíró elnöke alatt s Magyar dr. kir. ügyész vád- és Ladányi Ármin dr. védelme után mindkettőt vád alá helyezte.

NAPIREND.

Február 13. Szerda. Róm. kath. naptár: Hamvazó szerda. — Protestáns naptár: Benignus. — Görög-keleti naptár (Január 31.): Círus és János — A nap két 7 óra 13 perces, nyugszik 5 óra 17 perces.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosai, rendelőintézet (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3-4. Dr. Fodor Odón délelőtt 8-9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtt 8-9. Dr. Hermann J. Károly keleten és penteken délelőtt 12-1 órák.

Időjárás. A központi meteorologia-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változás nem várható.

Február 13. Városi közgyűlés délután 4 órák
Február 16. Az aradi posta- és távirat tisztviselők sport-egyesületének táncestje (Láng-vendég ó.) — Az aradi ág. ev. egyház piknikje (Iparosház.) — A kisjóné-erdőhegyi jótékony leányegylet hangver-enyvel és műkedvelői előadással egybekötött táncestje (Kaszinó.) — Az aradi bürasztaltársaság táncvigalma (Vass.)

ÜZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Uj-Arad, február 12.

Meglehetősen hideg időjárás uralkodik. Igaz ugyan, hogy a nap is kisüt napközben, azonban sugara még nem oly erősek, hogy azok melege az időt enyhévé tegyék.

A vetések felől itt-ott elhangzó vélemények, hogy azok nem a legjobbat ígérnek, ezidőszerint túlzottak.

A beállott nagy árjavulásról előre megmondottuk, hogy nem lesz hosszantartó, ma már egyelőre 20 f. csökkenés állott be.

Elkelt a mai piacon:

500-600 mm. buza 6:60-80.

400-500 mm. tengeri 4:30-40.

Zab 6:30-40.

Árpa 5:70-80.

Rozs 5:40-50.

Az árak koronákban, 50 kilogrammonként értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 12.

Kínálat és vételkedv jó Elkelt 50,000 métermáza jól tartott áron Amer. ka 1/8 maga abb
Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.55-7.56	7.50-7.51
Buza októberre	7.87-7.88	7.83-7.84
Rozs áprilisra	6.83-6.84	6.80-6.81
Zab áprilisra	7.61-7.61	7.54-7.55
Uj tengeri	5.23-5.24	5.22-5.23

Zárul 5 órákor:

Magyar hitelrészvény	875
Magyar hitelrészvény	536.50
Pesti magyar kereskedelmibank	35 9.—
Magyar jelzalog hitelbank	524 —
Hazai bank részvény	375.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

Február 12

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 100 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közep páronként 80-100 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 135-136 fillérig; fiatal közep páronként 250-320 kilogrammig terjedő súlyban 135-136 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 135-136 fillérig
Szerbiai: Nehéz páronként 26 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közep páronként 24-26 kilo

grammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.
Serteslétszám: Február hó 9 napján volt készlet 16,714 darab. február hó 10. napján főlhajtatott 453 darab, február hó 10. napján elszállított 157 darab, február 11. napjára maradt készletben 17,030 darab.
A hizott sertésüzlet irányzata: Kellémes.

IDEGENEK ARADON.

Február 12

Központi szaloda. Fried Adolf fakereskedő Besztercebánya. — Sandolinsky S. magánzó Berlin. — Belencei József közgyám Mezőberény. — Radványi Károly birtokos Turang. — Dr. Dénes V. és neje Buttyin. — Török Béla kereskedő Budapest. Krockner György mérnök Budapest. — Papp Aurél lelkész és neje Székudvar. — Mannheim József szabó Budapest. — Fehér Jenő kereskedő Budapest. — Csorvai Rieger Emil kereskedő Szeged. — Miloszevics József birtokos Györgyháza. — Lust Ármin kereskedő Budapest. — Dr. Poli Felix mérnök Milanó.

Nemzeti Színház.

B: hérlét.

B) hérlét

Szerdán, 1907. évi február hó 13-án:

Tosca.

Melodráma 3 felvonásban Sardou Viktor drámája nyomán írta: Illica L. és Giacosa G. Fordította: Várady Sándor Zenejét s erete: Puccini G.

SZEMÉLY K:

Tosca Flóra	Schubert J.	Sekeresyés	Borkóy S.
Cavaradossi	Ferrari A.	Spoetra	Faludi Károly
Báró Scarpia	Ladislai J.	Pásztortűz	Zalai Margit.
Angelotti	Hajdai J.	Államügyész	Nagy István

Kezdete este 7 és fél órákor.

8691-1907.

Hirdetmény.

Városunk törvényhatósági bizottságának 11092/264-1905. számú határozata nyomán most már harmadizben közhírré tesszük, hogy az aradi villamossági részvénytársaság részére világítási és erőátviteli célokra villamos áramnak iparszerű szolgáltatására és ezen célra a város területén vezetékeknek elhelyezésére szerződésileg biztosított kizárólagosság folyó évi február hó 1-én megszűnt.

Arad, 1907. évi február hó 6-án.

A városi tanács.

A tudomány mai állásponljánál bebizonyítható, hogy

Odol

a legjobb szer a fogak és a száj ápolására

1/4 Üveg: K. 2.—

ODOL enyhe (rózsaszín)

Lingner K.A. Bodenbacher (Csehország)

Odol enyhe
Ismerhető jel: vörös kör az etiketten.

Nagyon sokan vannak, főképp hölgyek és gyermekek, akik nem szeretik az Odol velős és tartós ízét s enyhébb illatot kedvelnek. Hogy kedvükben járjunk, az erős eredeti Odolon kívül a szakkörök előtt már néhány év óta ismert enyhébb rózsaszagú

„Odol enyhe“-t (rózsaszín)

hoztuk forgalomba.

Ez az új „Odol enyhe“ kitűnően izlik majd érzékenyebb embereknek, főképp nőknek és gyermekeknek. Urak bizonyára megmaradnak az eredeti, erős ízű Odol mellett.

Külön fel kell említenünk, hogy az új készítmény, amely különösen külföldön tett szert közkeveltségre, az évek óta ismert eredeti Odoltól tisztán csak abban különbözik, hogy enyhébb íze van, de tisztító tulajdonsága épp olyan.

Külsőleg az „Odol enyhe“ abban különbözik az eredeti Odoltól, hogy a kék etiketten vörös kör van.

3995

Krausz Paulin

könyv- és papirkereskedése

Atzél Péter-u. (Szinház-épület)

Van szerencsém a t. olvasó közönséggel tudatni, miszerint **100.000 kötetes**

kölesönkönyvtáramba

a következő **ujdonságok** érkeztek:

Andrejew: Köd. Boothby: Doctor Nikola. Coulevain: A diadalmas Eva. Connan Doyle összes munkái. Crocker: Barington Diana; Balmaine kisasszony multja; Más büne miatt; Jasra gyöngyök. Hardy: Egy delejes álmom. Timár Szaniszló: Az öröm vallása. Heltai Jenő: A száműzöttek. Herczeg Ferenc: Bizancc; A honszerzők; Lélekrablás. Lux Terka: Lenczi naplója. Mikszáth: A vén gazember; Akly Miklós; Mikor a méceses már csak pislog. Pember-ton: A szépség doktora; Kastély a tenger fenekén. Rider Haggard: Beatrice; Lisbeth. Samarow; A cigány. Szomaházy: Két cigarettá között; Mese az írógépről; A méltóságos asszony. Stratz: Szegény Tea. Túry Zoltán: Sötétség. Zöldy Márton: A nádasok királya; Egy primadonna házassága. Ritook Emma: Egyenes uton egyedül. Green: Tetemre hívás. Gyarmathyné: Önkénytes mártírok. Tormay: Apródszerem. Wildenbruch: Szemiramis stb. stb.

A serdülő ifjuság részére. Hetényi: Egy magyar diák kalandjai Azzsiában. Kürthyné: A Kovács leányok. Gál Mózes: Virág Palkó. Macé János: Egy falat kenyér története. Tóth Sándor; Szöcske kisasszony. Roden: A kis makrancos mátkasága. Abonyi: A havasok ura Daudet: Tarasconi Tartarin rendkívüli kalandjai. Varga Lajosné: Leányok könyve. Hermann Ottóné: Eresz alatt. Krudy: Hazánk tükre. Radó Vilmos: Ujváry Miklós, a magyar Robinsohn. Gausz: A burok földjén. Bródy: Az egri diákok. Rudyard Kipling: Történetek az őserdőből. Hock János: Rákóczy Ferencné. Twain Mark: Tamás urfi csinjei. Goulding: A froridai Kaland-hősök. Barfus: Az elefántok földjén. Donászy: Miklós vitéz. Vida: Nippon hősei. Garády: Vadászkalandok. Dávid Margit: Hun-cut Böske kalandjai stb. stb.

Németben: Berkow: Schuldlos geopfert. Ebner-Eschenbach: Miterlebtes. Duncker: Gross-Stadt. Graham: Briefe eines Dollarkönigs an seinen Sohn. Herzog: Das goldene Zeitalter. Kahlenberg: Éva Sehring. Key Ellen: Die Wenigen und die Vielen; Das Jahrhundert des Kindes. Kipling: Soldatenges-chichten. Klin-kowström: Verlorene Liebesmüh. Karl May: Old Surehand, die Königin der Wüste. Omp-teda: Leidenschaften; Die Sünde; Aus grossen Höhen. Schlicht: Erstklassige Menschen; Pensionopolis; Viel umworben. Vely: Lore. Voss: Römisches Fieber. Wilde Oscar: De profundis. Wilbrant: Hermann Ifinger. Zobeltitz: Besieg-ter Stein; Ein bedeutender Mann. Wolzogen: Ecce Ego, Erst Nomme ich! Zapp: Offiziers-töchter. Ein Lieutenant a. D. Meyer-Förster: Heidenstamm. Schulze-Smith: Weltkind Gang-hofer: Das Schweigen im Walde. Heiberg: Schuldlos belastet. Heyse Paul. Novellen vom gardasee. stb. stb. Ezeken kívül több francia és angol ujdonság!

Havi bérlet 1 korona; vagy köte-terként 8 fillér.

Kiváló tisztelettel

Krausz Paulin.

Telefonszám 10.

Farsangi ujdonságok
megérkeztek!

Csipkék, csipke-szövetek, gások.
gás-szalagok, báli keztyük, báli
harisnyák, belépők, legyezők

nagy választékban.

Mindenféle batisztok olcsóbb mint
bárhon óriási választékban.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD,

SZINHÁZ-ÉPÜLET SAROK.

331

Telefonszám 10.

Tápértékben leggazdagabb,

Hatásában feltűnhetetlen

a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

— Ára egy üvegnek 2 korona. —

313

Fagydagatok elmulasztására

Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kiváló hatású szer a Hajós-féle

Fagybalzsam.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLINT

ha zafalták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fill.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobailatok, üvege 70 fill.

„NEVER“ amerikai gummi, a legjobb, 6 db. 2 korona.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszercsára és gyógy-vegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeháza szomszé-
gában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AKINEK

Ismeretség híján

házasúrsra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellerre,
kertészre.kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

AKI

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

AKI

mindezeket vétel vagy bérbevétel cél-
jából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabban az ezeket, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovátát használja.

Ügyes lapkiadó pár felvétetik

a kiadóhivatalban.

Ügyvédi irodának

rendkívül alkalmas első emeleti
utcai lakás, ahol évtizedek óta for-
galmas ügyvédi iroda van, május
elsejére kiadó. Ugyanabban a ház-
ban bérbeadó egy második emeleti
utcai lakás. — Bővebbet Asztalos
Sándor-utca 2-3. sz. alatt a ház-
tulajdonosnőnél.

Garai Károly Aradon.

Utánvét mellett küld: 1 kiló tiszta
sertés zsírt 76 kr. 1 kiló szelet
szalonnát 70 kr. 1 kiló perzselt
szalonnát 72 kr. 1 kiló császár
szalonnát 90 kr. 1 kiló füstölt son-
kát 88 kr. 1 kiló füstölt kolbászt
90 kr. 1 kiló füstölt karaját 88
kr. 1 kiló füstölt apró husokat 72
kr. 1 kiló felvágott vegyes 80
krajcár. 537

Irodai gyakornok

kerestetik helybeli üzletbe. Cim a
kiadóban. 538

Veszünk könyvtárakat

egy-egy könyvet, Lexikonokat, jogi,
szépirodalmi és egyéb munkákat leg-
magasabb árban Ingusz I. és
Fia könyvkereskedése Arad. 861

Gépirónó állást keres.

Cim a kiadóban.

Kiadóhivatalunkban nagyobb
mennyiségű

file (nemez)

pari célokra jutányos áron eladó.

Üzletnek vagy műhelynek

alkalmas sarok utcai helyiség la-
kással együtt kiadó. — Bővebbet
Aranykéz-utca 20. szám.

Három szobás u'cai lakás

február hó 1-től olesón kiadó, Ha-
lász-utca 27. szám alatt. 109

3744—1907.

Hirdetmény.

Az országos gazdasági munkás
és cselédségély pénztárt illető hoz-
zájárulási díjak kivétési lajstromát
az 1900. évi XVI. t.-c., illetve en-
nek végrehajtására kiadott 14100—
905. sz. földművelésügyi ministeri
utasítás 7. §. értelmében 1907. évi
február 12-től számított 8 napi
közzemlére az adóügyi osztály 1.
sz. helyiségében azzal teszszük ki,
hogy ezen határidő lejártá után
számított 15 napon belül az ellen
az adóügyi osztálynál benyújtandó s
a polgármesterhez címzett felszó-
lamlással lehet élni.

Arad, 1907. évi február hó 8.

A városi tanács.

Segéd-

könyvelő,

aki irodai teendőiben kellő jár-
tassággal bír és teljesen meg-
bízható, jó referenciákkal ren-
delkezik, folyó hó 15-iki be-
lépésre

kerestetik.

Ajánlatok

Holländer Sámuel

bengerműgőzmalom Csermő in-
té. endők. 467Egy óvadékképes
korcsmai üzletvezető
kerestetik
Petris községben

Aradmegye

A korcsmai helyiség ura-
dalmi; mely a vásártéren van,
a vendégek részére jó kony-
havezetés kívántatik.

Tudakozódni lehet

Gróf Kinsky Zdenko ur

intézőségénél 552

Petrisen.

Bodega eladás!

Italméréssel, dohány-
tőzsdével és hid g buffet-
tel, Temesvár egyik legélénkebb
helyén, elegánsan berendezve 2400
koronáért eladó. Házbár 1200 kor.
Napi forgalom 120—180 korona.

Azonkívül

különböző nagyságu, jó menetű
szatócs- és fűszerüzlet,
szálloda és vendéglő Dél-
magyarország egész területéről van
irodamban eladásra és bérbeadásra
előjegyezve, melyekről a t. vevő-
közönségnek szívesen nyujtok fel-
világosítást.

Oberländer Ferenc

Ügynöksége 511

Temesvár—Józsefváros.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta riparia poralis alanyon oltott, elsőrendű, dus-
győzérzetű, bor és csemegefaian

fásoltványokat

bár mily mennyiségben szállit:

Hámory Gazdaság szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen
szolgát Deák Ferenc utca 3. sz. a. 303

Telefon 229.

Telefon 229.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a donanyzo
egyszer veszi és többé mást nem szivhat.

legjobb valódi franciaia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája Nyomatott Kurzweil Janos és Társa budapesti festőgyáranak festékével.

Aki fázik,

fütsön

porosz téglá-szénnel

egyedül kapható

Berta Testvérek

vaskereskedésben

Arad, Andrassy-tér 3. Telefon 386.

Ugyvont egyedül kapható a VENUS
-t kályhafalonyok. 801

Nagy raktár korcsolyákban.

Aki

5000 kor. évi jövedelmet szak-
ismeretség és költség nélkül
maganak biztosítani akar az
küldje be a címét:

Sz. 147. 72

Schweickert és Tsa

uraknak

Mannheim Baden.

M-Pécskán a főté-
ren a Turszky Nándor
féle jó forgalmufűszer, festék és
csemege-üzlet

házzal együtt

eladó, esetleg bérbeadó.

Értekezhetni 416

Üzv. Turszky Nándornénál Pécska.

Egy

teljesen jó karban lévő

8 ló erejű

Shuttleworth-féle

cséplő-garnitúra

olcsón eladó.

Bővebbet 580

Geiringer Mártonnál,

Alosill.